

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל')

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת כי תבוא תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

1415 55th Street
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

34 Union Rd.
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314

היכל הקודש

כני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

קרן הדפסה
היכל הקודש

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

בבא בתרא. המוכר את הספינה - פרק חמישי דף פג עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" רנז תוספות

בזריא דרעותא - בעיר של רועים. שמכר אחד לחבירו שלשה אילנות, ולא היה שמונה
אמות בריותו, ואמר ליה רב יהודה למוכר: ויל הב ליה ללוקח הילנות, ואף על גב דאין
ביניהן אלא כמלא בקר ובלוי, כיון דשמעתא להא רגמן - כלומר, כיון דשמעתא
לבימיחא הנשנית על מה דאין רגמן בילא דחפור? לא יטע אדם אילן בקצה שדרו סמוך לשדה

חבירו, כדי שלא יהא חבירו מורשתו לחרוש אילן זה
דקר שדה חבירו. וכן מיל יוסף מי לא גמני -
בתמיה, ואמאי אמר ליה אביי לא תפלוג עליה
דך נתמן, דנתן בו? הני רישני לא בספכת
כלאים: רבי מאיר, רבי שמעון, אורמיר, אף
הנוטע ברמו על שמונה אמות מותר - וספיא
דקר דרבי יהודה היא. אפילו הני מעשה -
דצלמן, דרבי הלמן, אמר ליה אביי לא תפלוג
עליה דך, ונתמן מיעשה השנוי במשנה
מסיעיה, והדיא משנה עיקר טפי מהך דרבי
שמעון, דסמכתין אנובדא, וקפשיש נמרא:
כשלא לרב יוסף - דאמר מארבע ועד שמונה,
וסבירא ליה רבי שמעון - דשמעון דארייב, וספיא
שמעון מתרייהו שעוריו רבי יוסף. מפורין -
שמונה אמות, והדיא לכל הדורות - רצופין -
ארבע ברמו על שמונה אמות - אלא
יער, ומותר בכלאים. ורואן את האמצעיין כו'
- וכל הענין ליעקר עיקר דמי, וחומרא היא
גבי כלאים, אלא לרב נתמן - דסבירא ליה שיש
עשרה, כרבנן, כשלא מפורין שש עשרה -
שמעון ליה ממעשה דצלמן. ושפשי כפריא הוא
- דשמעון הוא רצופין, ולמורבי שמעון הוי
שעירא דרצופין פלוג דמפורין - לרבנן מי
פלוג דשש עשרה. ורבי רצופין, אמר רבא
הלכתא מארבע אמות - בעובדי דרעותא, ועך
שש עשרה אמות - כעובדי דצלמן, ובלוי
כרבנן דרבי שמעון, דסבירא נמאי פלגיני - פלגיני
ובנאי דלא פלגיני - לא פלגיני, פלגיני בשמונה
אמות מפורין דרבי שמעון ואמרו שש עשרה
אלב ברצופין ארבע אמות - מודו ליה. ולא
נאמר מדרבי שמעון פלוגא - דרובנא מי פלגא
במה דהו מקורבין בו' - נראה בעיני דהוא דרין
למקדיש אילנות, והדיא מי האי שעורא, ודך
ברייתא דהתני גמני: דקאמיש ממעט שערה לביח
סאה, בשליה "דמוכר את הבית" (לעיל עב, א)
- פלגינא דרך ברייתא, ולא שנא מוכר
ממקדיש, והדיא דרבי מתוספתא דבבא בתרא
(פרק רביעי') דקאמיש בתריותיה: ממעט עשרה
לביח סאה. שש עשרה אמות - כלומר, עד שש
עשרה אמות, ולא שש עשרה בכלל. ואת
האילנות - קטנים, לפיכך מי האילן או קנפיין
אין לו קרקע - לישע ארץ במקומו. במקום קצר
אמות הורבץ גוע האילן הוא מורד השש עשרה
- מנחה והארבע אמות. או במקום רחב - סמוך
לקרקע הוא גוע, ואת דפתיי מקום קצר - כל
הגוע עד העפנים, מקום רחב - מקום הנפותח,
העפנים שמדברין אילן או מורד, ולא נדיחא. תא

שמעון - דמן הבנינו ועד מורד. הורבץ בשנפן
- נפן בחור מריכבין בנפן זקן, כשהוא מורד -
ולמעלה, אבל אל מן העיקר הראשון שרוב יוצר, ולא מן השלישי שקצר הרב, אלא מן הבנינו. והוא הדין לאילנות, שלשה ברי אילן -
מרוחקין זה מזה ארבע אמות, והעלה הקרקע ערשון, ונראין בשעת מכירה כשלשה אילנות. מי אוליין בתר גז האילן דמיניה קרב - ואין לו קרקע, או דלמא בתר גז דנדרשוש
אחד בקרקע - וקא על גב דמריבין מתוח לקרקע, ואת דמוקמי לה בשלושה אילנות ומכר לו בר בכל אחר, דכיון דשייך לעצמו דכל בדי אילן -
שם יום הקרקע לעצמו. המכיר - כופף אמצעיית הנפן בקרקע ומכסהו בקרקע באמצעייתו, וכשהושש באמצעייתו דוחכין עיקר הראשון, תעשו שתי נפנים, שלש נפנים - כשהוכרכו
בקרקע נעשו שש, ודחי כרם, ודבכל שש איכא שתיים כנגד שתיים ואחת יוצאה וגב, והלכך נקט שלש, דמיני כול למיזאו חשב נפנים פחותים, דשתי נפנים מורכבות לא דוו אלא
ארבע, ועיקריו נראין - כלומר, שהשטרות. מארבע אמות ועד שמונה - רבי מאיר ורבי שמעון לעיל. פצמפרין - וקא על דכל שתי נפנים יקח משטרות איהו, והדין לחלש
בדי אילן, דקא קרקע ורואן - הכפי - מי ויהא חפלה ולא מנוצר, וכל מי ויהא חפלה, ולא יוש לקרקע, ואם חפצי ויהא קנתה חיים בתיה, ויהא בדין
שש חביו מוח - כגון שיש לו שני אילנות בקצה שדרו, ויש לו ערין אילן אחד שקצה בשדה חבירו הסמוך לאילנות הללו, ויש לו גם הקרקע עם האילן.

בני רשות

ויל הב ליה כמלא בקר ובלוי - פירוש הקונטרס: או איכא כמלא בקר ובלוי בין האילן לאילן
- ויל הב ליה ארעא. ולפירושו לא מייחד רב יוסף ראה אמאי דאבסי ליה אביי, וש
לישב: דמייתי סייעתא לרש מלתיא דרב יוסף, ומצרכא אמור לא דור רצופין, ואם כן ריש
מלתיא דרב נתמן משכשחא היא, והדיא יוצאה - ופאי נמי ליתא. ועוד: דנעבדא דרבי

בזריא דרעותא, ואתו לקמיה דרב יהודה, ואמר
ליה: "ויל הב ליה כמלא בקר ובלוי", ולא היה
דענא כמלא בקר ובלוי פמה; כיון דשמעתא להא
דתני: לא יטע אדם אילן סמוך לשדה חבירו אלא
אם פן הרחוק ממנה ארבע אמות, ותני עליה: ארבע
אמות שאמרו - כדי עבודת הפרנס, אמיןא, שבע
מיהא: כמלא בקר ובלוי - ארבע אמות. וקרב יוסף
מי לא תנן: רבי מאיר ורבי שמעון אומרים: הנוטע
את פרמו שמונה אמות על שמונה - מותר להביא
ויער יוסף? אפילו הכי מעשה ערוף. כשלא
לרב יוסף? אלא ארבע דרבי שמעון ליה מפורין
ושמעון ליה רצופין. מפורין - הו דאמרן, רצופין
דתנן: קרם הנוטע על פחות מארבע אמות - אינו
קרם, דברי רבי שמעון. והכמים אומרים: קרם, ורואין
את האמצעיין פאילו אינון, אלא לרב נתמן ארבע
דרבנן, מפורין שמעון ליה, רצופין מי שמעון
ליה? - סבירא הוא: מדרבני שמעון פלגא, לרבנן
נמי פלגא. אמר רבא, הלכתא: מארבע אמות ועד
שש עשרה. תניא פותיה דרביא: פמה יהו מקורבין?
ארבע אמות, וכמה יהו מרוחקין? שש עשרה - הרי
זה קנה קרקע ואת האילנות שביניהן, לפיכך יבש
האילן או קנפיין - יש לו קרקע; פחות ממאן או יבש
על קאן, או שלקחן בזה אחר זה - הרי זה לא קנה
לא את הקרקע ולא את האילנות שביניהן, לפיכך
יבש האילן או קנפיין - אין לו קרקע. בעי רבי
רמייה: פשהוא מורד, במקום קצר הוא מורד או
מקום רחב הוא מורד? אמר ליה רב גביהה מבי
כתיל לרב אשי: תא שמע, דתנן: הרכובה שפנפן -
אינו מורד אלא מעיקר השנוי. בעי רבי רמייה: מכר
לו שלשה בדי אילן, מהו? אמר ליה רב גביהה
מבי כתיל לרב אשי: תא שמע, דתנן: התבדיל
שלוש נפנים ועקרתיו נראין - רבי אלעזר רבי צדוק
אמרו: אם יש ביניהן ארבע אמות ועד שמונה -
מנוצרין, ואם לאו - אין מנוצרין. בעי רב פפא:
מכר לו שנים בתוך שדרו ואחד על המצר, מהו?
שנים בתוך שלו ואחד בתוך של חבירו, מאי? תיקו.

בני רשות

בני רשות

בני רשות

רמב"ב בבא בתרא. המוכר את הספינה – פרק חמישי דף פה עמוד ב – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" תוספות

כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח או לא – אף על גב דברשות הרבים אמרינן לעיל
לדבולו כליו לא קנה, והתם היינו טעמא – משום דלא נהיא לזו לבני רשות הרבים
שיניה כליו משם, דגמא פייס ודומאן שביק; אבל ברשות מוכר מבעיא, דאף על גב דאמר רבי
יחזן דכל מבעיא שיש לו רשות להניחו קנה – ולגמא לא אתא למעט אלא רשות הרבים,

מאי לאו ברשות הרבים ממש? – לא,
סימטא. – והא דומיא דהציר שאינה של שניהם
קתני – מאי הציר שאינה של שניהם נמי? דלא
דחיא מיליה ולא דחיא מיליה, אלא דתרווייהו. בעא
מיניה רב ששת מרב הונא: פלוי של לוקח ברשות
מוכר, קנה לוקח או לא? אמר ליה, הניתינה; ורקו
לה לתוף חיקה או לתוף קלתה – הרי זו מגורשת.
אמר ליה רב נחמן: מאי טעמא פשפתי ליה מהחיא
דחיה ליה מאה עופלי בעופלי? דאמר רב, וירוש
לקיש אמר: קשורה ואף על פי שאינה תלויה בה; וירוש
רב אדא בר אבהא אמר: גגון שהיתה קלתה מונחת
לה בין ורכותיה; רב משרשיא בריה דרבי אמי אמר:
גגון שהיה בעלה מוכר קלתה; רבי יוחנן אמר:
מקום חיקה קנוי לה, מקום קלתה קנוי לה. אמר
רבא: מאי טעמא דרבי יוחנן? לפי שאין אדם
מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה.
אלא פשוט לה מהא: ברשות מוכר – לא קנה
עד שגבייתה או עד שיוציאה מרשותו; מאי לאו
בכליו דלוקח? – לא, בכליו דמוכר. – ומגורשיא
בכליו דמוכר, סיפא אמר בכליו דמוכר; ואימא סיפא:
ברשות לוקח, פיון שקיבל עליו מוכר – קנה לוקח;
ואי בכליו דמוכר, אפאי קנה לוקח? – סיפא אתאן
לכליו דלוקח. – ומאי פסקא? – סתמא דמילתא,
כי מוכר מאני דמוכר שכיחי, כי לוקח מאני דלוקח
שכיחי. אמר רבא, תא שמעי: משך תפריו ופגוליו
מדד עד שלא פסק – בין פסקו עד שלא מדד ובין
מדד עד שלא פסק – שניהן יכולין לחזור בתוך
פרקן

מאי לאו רשות הרבים פמש – ואפילו הכי קתני דאם היתה מדה של אחד מתוך –
ראשון ראשון קנה. אלמא: כליו של לוקח ברשות הרבים קונה, וקשיא אלמאן דאמר חזן
מרשות הרבים, ולרבי אבדו אמר רבי יוחנן. אלא דתרווייהו – חצר השותפין. כליו של
לוקח ברשות מוכר – כגון פתן וסוף לתוך מדה של לוקח, או מדה במדה שלו ושפכן
לכליו של לוקח, הובט של מוכר הוא. קנה
לוקח – כאילו נתן לתוך רשותו של לוקח, או
היה קנה – דרשותו עיקר, והכלי בטל לגבי
הרשות. הניחה – משנה היא בגיטין, כפרק
"הורוק" (ע"א). לתוף חיקה – כלומר, על
בגדיה שהיא מלובשת. קלתה – סל שהשיש
גתנות להוכיח מחטין וצנורות. הרי זו מגורשת
– דקונה לה קלתה ברשות המגרש. דמחו [את]
מאה עופלי בעופלי – כלומר, שדו בה נרא,
מאה הכאות במשקל ששמו עכנאל, ששיכור
הטעם הוה. דברפיק "הורוק" פירכין: ששמו טעם
לכיו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח
ומתריצי כל דמי אמוראי התם, דלא תילף מינה.
תלויה בה – ואינה נגררת בקרקע, ולכך קונה
לה קלתה, דרמי להגבהה שקונה בכל מקום.
תלויה בה – היינו קשורה ותלויה. קשורה אף
על פי שאינה תלויה – אלא נגררת בקרקע
וקשורה בה. ויאן גרסינן תלויה אף על פי
שאינה קשורה, בין ידבותה – ואף על פי
שמונחת בקרקע – אין מקפיד על מקום מושב
אשתה, ועד בעשוי היה אותו מקום קנוי לה.
מוכר קלתה – לכך אינו מקפיד על מקומה,
שיש לו בית לכך. כך פירשה רבנו מנחם
כבוד במסכת גיטין, לא על פקום חיקה –
שנגררין בגדיה על הקרקע. אלא שפוט לה
מוט – דלא קני טא. לאו בכליו דמוכר –
שמדדו בו בבית מוכר, ואפילו הכי לא קנו
לכיו. ומשני: לא בכליו דמוכר – ומשום הכי
לא קנה לוקח עד שיביעה, אמרינן לא נפק
מרשותיה דמוכר כלל. ומשני: דבביתו של נפק
דמוכר בו – ולפי סדר התוספתא איבא
לקשוייה הכי: ומדיספא בכליו דמוכר רישא נמי
בכליו דמוכר. ואי בכליו דמוכר אמאי קנה
לוקח – לדידך דאולתו בטר כלי, לא במטלת
ליה אעל דרשות שהוא בתוכו – אם כן אמאי
קנה לוקח בקבלת מוכר? הא אבתי ליה נפק
מרשותו דמוכר כלל אלא ודיא בטר רשות
אולתו לא בטר כלי, והלכך, כי מוכר – הרי

משיכה לדבור לאקניי כלים שעליה או לא? תפישוש מהבא דלא מהניא. דקתני: שנידון
יכולין דחזרו ריש לומר: דבאב כמשמך החמורים, אבל החמורים לא משך, אלא החמורים
משכו את החמורים עמון. אי נמי, התם דרוק מביעי ליה, דאמר ליה שלע ידי משיבת בומה
יקנה הכלים, אבל הוא דלא מיידי בחבי, אלא דאמר ליה "לך קני" גרידא, ומשום הכי לא
קנה הבומה במשיבת בומה.

בין פסק עד שלא מדד בין מדד עד שלא פסק – ואפילו כן פסק – שניהן יכולין
לחזור, כיון שעדיין לא פסקו. אלא נקט חבי משום דבעי לפלוגי בסיפא בין פסק עד
שלא מדה, למדד עד שלא פסק.

ומדבולו
ועדום על צוארם ולא הונחו לרשותו. שדרי לא פירקו, כדמוכח סיפא. דקתני בה פירקן –
משיכה לאו משיכה היא לקנה, שדרי הארם הוא מושך, ומשיכת אדם טעון פירות לא מהניא לקנות את הפירות, עד שימשך הפירות עצמן. בין מדד – דרונחו לרשותו. עד
שלא פסק – אם באו לחזור קודם פיסוק – חזרוין, אף על פי שרונחו עתה בשעת מדידה ברשותו דלוקח ובכליו דלוקח, דלא קניא רשותו קודם פיסוק, ואפילו משיכה קודם
פיסוק לא מהניא, כדמפרש לקמיה, דלא סמכא דרתיא: לא דמוכר ולא דלוקח, שהמוכר – שגמא פיסוק דמיקח יתיר, או הלוקח – ישלם בוול יתיר. ומתניתין דקתני: משך

הוא של מוכר עד שיגביהה לוקח, לא שגמא בכליו דלוקח ולא שגמא בכליו דמוכר, ובי
לוקח – קנה לוקח, ואפילו אי היה בכליו דמוכר ומשני: סיפא אתאן, כן. ומתמה: ומאי
פסקא – כי פסקת את הדבר, כן, לדעילם כי מוכר אין מורדו בין אם בכליו דמוכר, ובי
לוקח בכליו דלוקח; בתמייה. ושני: סתמא דמילתא בו – היינו שתיים מדות מארבע
מדות של מוכרין. דחבי קאמר: ברשות מוכר לוקח לא יקנה לוקח כי אם בהגבהה,
משום דרדך למדוד שם בכליו דמוכר, ולעולם ברשות לוקח קנה בקבלת מוכר, שדרי
נתונים בכליו דלוקח. מצאתי מונה בהגות רבינו זקני מנחותו כבוד, כן משך חמורין
ופועליו וחבניטין לוקח לתוך ביתו והתבואה על גבן. בין פסק עד שלא מדד – אם בא
לחזור קודם מדידה – יחזור. דבמאי נקטה? לא משיכת תבואה יש, ולא רשות לוקח, יש
ועדום על צוארם ולא הונחו לרשותו. שדרי לא פירקו, כדמוכח סיפא. דקתני בה פירקן –
משיכה לאו משיכה היא לקנה, שדרי הארם הוא מושך, ומשיכת אדם טעון פירות לא מהניא לקנות את הפירות, עד שימשך הפירות עצמן. בין מדד – דרונחו לרשותו. עד
שלא פסק – אם באו לחזור קודם פיסוק – חזרוין, אף על פי שרונחו עתה בשעת מדידה ברשותו דלוקח ובכליו דלוקח, דלא קניא רשותו קודם פיסוק, ואפילו משיכה קודם
פיסוק לא מהניא, כדמפרש לקמיה, דלא סמכא דרתיא: לא דמוכר ולא דלוקח, שהמוכר – שגמא פיסוק דמיקח יתיר, או הלוקח – ישלם בוול יתיר. ומתניתין דקתני: משך

בבא בתרא. המוכר את הספינה – פרק חמישי דף פו עמוד ב – מותר מהדרת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"

תוספות

1 אביו פשתן בשליפי רברבי מי לא עבדי ליה — כלמא א' מוקמינן רישא בשליפי וטורי,
 2 וכן פשתן בשליפי וטורי, ובענין ביה בהגבהה מושט שאין דרכו במשיכה כלל, אבל
 3 שאר דברים אף על פי שדרכן בהגבהה נקנית נמי במשיכה. אבל השוא, דמוקמינן בשליפי
 4 רברבי — אמאי פשתן אינו נקנה אלא עד שישלטנו. הדינו בהגבהה; והא אורחיה
 5 במשיכה, כיון שהוא בשליפי רברבי ראשון
 6 ראשון קנה — פירש הרמב"ם: ולא מצי למפרך
 7 מספא, דקנה: ברשות לוקח, כיון שקבלו עליו
 8 מוכר — קנה. דלא אוקמי בשנתמלאה
 9 המדה, ואין טראא לרבינו יצחק, ולא מצי למימר
 10 דאידיד בשנתמלאה המדה — דאם כן ליחני
 11 בהדיה בבא דסרחא, ולחני ברשות רביהם וכוונת
 12 שאינו של שנידן וברשות לוקח כו'. ומיהו, לא
 13 נידא ליה למיפרי מספא, כיון דמצי פירך
 14 מרישא.

15 **בראמר** ר' כהנא שנתות היוו הדין — תימה
 16 לרבינו יצחק: הלא אם ר' כהנא
 17 אמרה, אלא משנה היא בפרק "שתי מדות"
 18 (מנחות פ"ג, א) ואומר רבינו יצחק: דברקן "ומציא
 19 ייך (שבת ע"ג, ב) הני; סדי כיר לעשות אנדפי,
 20 ומפרש ר' כהנא (שם פ"ג, ב) מאי אנדפי —
 21 שנתות, כדנרג: שנתות היוו הדין כו'. הלכך מביא
 22 הבא ר' כהנא, דאשכחנא דאפילו במדות של
 23 חלי עשה, ולכך מייחדי ממוציא סדי כשעור
 24 לעשות בו שנתות, אבל ממתנינן דמנחות לא
 25 חיונין שיש שנתות אלא במדות של קוש.
 26 **דינר** ליוס כו'. נראה לרבינו משמון כן
 27 אבדרי: דאם דחנן בביאדו נשך (כבא מצינא
 28 סה, א); מרבין על השכר ואין מרבין על המוכר,
 29 האי דרשי להרבות על השכר — בנן עונשנא מיד
 30 לתוך הבית. דבענין אחר לא שרי להרבות. והדין
 31 כבאר נטר, כדארמין הבא.

לך

1 **תא שמע**: המוכר פירות לחבירו, משך ולא מיד
 2 קני; והא פירות דבני הגבהה ננהו, וקתני
 3 דקני במשיכה — הךא כמאי עסקינן — בשליפי
 4 רברבי. — אי הכי, אימא ספא: תלוקה פשתן מהיבדו
 5 — לא קנה עד שישלטנו במקום זה למקום אחר;
 6 אמו פשתן בשליפי רברבי מי לא קנהו? — שאני
 7 פשתן, דמשתמיט. אמר ליה רבינא לרב אשי, תא
 8 שמעי: בהמה נסה נקנית במקסדה, והדיקה — בהגבהה,
 9 דקני רבי מאיר ורבי שמעון; ולא לעוה, והקמיה
 10 ואמרין: בהמה דקנה — במשיכה; ותא בהמה דקנה
 11 דבר הגבהה היא, וקתני דקני במשיכה — שאני
 12 בהמה, דפרקא. רב ושמואל דאמרי תרוניהו: "כור
 13 בשלשים אני מוכר לך" — יכול לחזור בו אפילו
 14 בפאה האחרונה; "כור בשלשים, סאה כסלע אני
 15 מוכר לך" — ראשון ראשון קנה. תא שמעי: אם
 16 היתה מדה של אחר מזה — ראשון ראשון קנה,
 17 ואף על גב דלא נתמלאה המדה — כגון דאמר
 18 ליה: "היו בשנים עשר סלעים, לוג כסלע אני
 19 מוכר לך", וכדאמר רב כהנא: שנתות היוו בהו,
 20 הךא נמי שנתות היוו במדות. תא שמעי: השוכר
 21 את הפועל לעשות עמו לחורן היום בדיו, ו

ולחורן

1 לא עבדי — כמו פירות; בתמיה. ותני בהו נמי משיכה וכן נראה שישו ו בעיני, ועיקר. שאני פשתן דמשתמיט — שמחלקי,
 2 והנהה, דדרכו בכך. ורבינו חננאל פירש: שאני פשתן דמשתמיט — כיון שאם ימשך נתנתק — אין דרכו להמשך, לפיכך קני בטלטול ולפי הלשון הזה איבא לאוקומה אפילו בשליפי
 3 רברבי, ואפילו יכחי לתיבה במשיכה אלא בהגבהה. משום דמתנתק במשיכה. ויבי רישין פירושיה רבינו חננאל: תא שמע בהמה נסה נקנית במסדה והוקה בהגבהה דברי רבי מאיר,
 4 ורבי שמעון כן אפילו והקמיה ואמרין: בהמה דקנה במשיכה. והא חמיה דקני בהמה היא ותנו אפטר במשיכה — ומשנה היא בפרק קמא דקידושין. ומרבין קמא, וברבנא
 5 דקד מוקינא נמי במשיכה, ואף על גב דבת הגבהה היא. וספא — מותרת בהגבהה כדקני, לא כמיה. ורבינא אורחא במשיכה. ורבינו חננאל פירש:
 6 דסרחא — שורטה. מלשון "סרוך נעל" (בראשית י"ד, ב) בשלשים אני מוכר לך — צריך היה לו למעות כנגד דמי הכור, ולא נתכון שיזאז זה קנה פחות מוכר ולא יותר מוכר, אלא
 7 כור במצומם מקנה לו, לא פחות ולא יותר. הלכך אם משך, ואף על פי שספא, ואפילו ברשות לוקח וכוכלו של לוקח — לא קנה. עד שיאז הבור מרוד כולו. והבא מירדה מעבדא,
 8 והאל הקפד במכירה פחות מבור ויורו מבור, ומשום הכי יכול לחזור בו כמל המכירה. אפילו כשכרדו לו עשרים ותשע טאין — חזיר הוא לזמן שלא נמור סאה אחרונה. ואף על
 9 פי שמשך העשרים ותשע טאין — אינה משיכה מעליא. דכור זה חד מוק רדוא, ועד דמשך כוליה לא קני. כדארמין בפרק "חובב" (כבא מצינא מז, א) הדיכא דמכר לו חמור בפרה
 10 ותלו, ומשך את הפרה ולא משך את העלמה — שניהם יכולין לחזור בהן, משום דלא היו משיכה מעלייתא. ומתנינן דקתני משך ולא מרד קנה — היינו בשמקנה לו כל החמילה
 11 בטול ומשך. והמדידה גלוי מילתא אשכחא היא, ולחודי כמיה מוכר. ראשון ראשון קנה — שכל אחד מכירה בפני עצמו היא. וכוון דהויא מרד דלוקח, ובסיטמא, דקני ליה כלי. אי
 12 נמי ברשות מוכר, כגון דאמר ליה מעיקרא יקנה לך כליך ברשותי. תא שמע — משום דפרכין מינה טובא בשמעתין לעיל, לא קאמר "מתיבין". ובצינא יוציא לו על היעק פירושיה
 13 רבינו חננאל איש רומי. תא שמע, אם היתה המדה של אחד מוק ראשון ראשון קנה ואף על גב דלא נתמלאת המדה. הבא כמאי עסקינן בדאמר ליה חן בשנים עשר סלעים לוג
 14 כסלע אני מוכר לך וכדאמר ר' כהנא שנתות היוו הדין ואין מוכר בו, וכן עיקר. ומתדאיר רישא איש למפרך איה, וקתני בהו: תא שמע דאמר ליה חן בשנים עשר לוג כסלע — אפילו
 15 של אחד קנה — לא דושינן לתמלאתה מעליא. אלא ראשון ראשון נתבסס סלע לוקח קנה. ואפילו בחצי מיה טאין אחרונה, ואף על גב דלא נתמלאת — אין
 16 יכול לחזור בו, ואף על גב דאמר לו "כור אני מוכר לך בידך", או "סאה אני מוכר לך בידך" — כל שכן הבא. דובין ליה חן ומרד עשרים ותשע טאין מלאין. שקנה לו מדה ומדה
 17 כשנתמלאת וקשיא לתרייהו ופרקינן: בדאמר ליה חן בשנים עשר סלעים, לוג כסלע אני מוכר לך", חזי חתיס שעה שנתות. כעין מילתות יוצאין כדנפי הבלי מוכנו לסיטמא,
 18 כיון שגמגמא השמן או הדין בכל בליטה ידוע שהוא לוג, וכיון שהגיע כלביטה — נתמלאת המדה קרינא ביה. ודמאי ממש ליכור בשלשים, סאה כסלע אני מוכר לך", דקנה לו סאה
 19 וסאה — הבא נמי לוג ולוג קני בשמעינא לסימן. ורישא דקתני חיוק בן נתמלאת ללא נתמלאת, נהו נמי דמיידי כמיה כספא בדאמר ליה חן בשנים עשר לוג כסלע — אפילו
 20 הדין לא קני לוקח ראשון ראשון המגיע לסימן. דכיון דבמדה שאינה של שנידן עסקינן, והוא רוצה למרוד ולמלאותה כולה — הרי היא מושאלת לו עד שיגמרא את מדידתה. דלא
 21 הויא אשכחא ללוקח עד שתמלאת. כדפירשית לעיל, ונת על גב דלאו שנידן. וזו — למדידה. וזו — לקחתה כשנתמלאת, וכל שנתמלאת כולה, הרי היא מושאלת לו עד שיגמרא את מדידתה. דלא
 22 הויא אשכחא ברשות לוקח כיון שקבלו בו, לא אי פירח אלא כלל, ודחתם כשהקנה לו כל התבואה מיירי, דקני ליה רשותא כול מדידה, וברבנא נמי מתנינן, וקנין לא מרד —
 23 קנה. ועוד: אורכיה. ולא ליה לפרכי במתנינן דקתני בהדיא: משך ולא מרד קנה, ודאילו חתם לא מרד כלל, ואפילו חבי קנה. ועוד: שנידן קמינא. לפי לשון הספריס לרא מפרשי
 24 דרביב: מיירי. דקאמר "חן בשנים עשר לוג כסלע" — לאו שנידא היא, דמה דמצינא שנתות היכא דאמר ליה סתם "חן אני מוכר לך" אפילו אם מרד לו חן בשנים עשר לוגין לא
 25 קני לשמואל עד דאמר ביה "חן בשנים עשר לוג כסלע אני מוכר לך". ובמסכת מנחות. שנתות היוו חן — של קדש עד כאן לפרע עד כאן לאילע עד כאן לכבש.
 26 כלומר, מצינא מרד חן לפרע, ולשניהם עשו לאלו, ורביעית היוו לאלו, והשוכר את הפועל — ונתן לו שכרו כעשי בניסן, כדי לעשות עמו בנזון, היום בירני — כלומר,
 27 כל יום של ימות הגורח בדיו, ונתן לו עבשיו שלשים דיר שללשים ימי הגורח, ולא גרסינן "מזיחם בירני" כפירוש רבינו חננאל.

ולחורן

[דף ג' ע"ב]

לְלִילָה וְלִילָה לַיּוֹם הַכֹּא צְרִידָא שְׂמִיכְרָא יוֹם לְלִילָה וְלִילָה לַיּוֹם רַבִּי הֵיידָה בְּרַי יוֹסֵפֶה אָמַר מִכִּינּוּן שְׂמִיכְרָא יוֹם לְלִילָה דִּינּוּ מוֹה אָמַר ר' הֵיידָה בְּרַי יוֹסֵפֶה בִּישִׁיבִית אַהֲרָן וּבְנָיו מוֹה אִין תַּמְן שְׂכֵתוּב בּוּ תַמִּיד אֶתְ אָמַר מִכִּינּוּן שְׂמִיכְרָא יוֹם לְלִילָה דִּינּוּ בָּאן שְׂאִין בְּתוּב בּוּ תַמִּיד לֹא כֹל שִׁבְן אֲשִׁכַּחַת אָמַר עַל דְּעֵתִיהָ דְר' יוֹהַנָּן הֵיידָה שֶׁם שְׂכֵב עֲמִידוֹת וְשִׁשָּׁה פִירוּקִין עַל דְּעֵתִיהָ דְר' הֵיידָה בְּרַי יוֹסֵפֶה הֵיידָה שֶׁם אַרְבַּע עֶשְׂרֵה עֲמִידוֹת וְשָׁלֹש עֶשְׂרֵה פִירוּקִין תְּנִי כֹל שְׂכַעַת יָמֵי הַמִּילּוּאִים הֵיידָה מוֹשֶׁחַ מוֹשֶׁחַ אֶת הַמְשָׁכָן וּמַעְמִידוֹ וּמְפָרְקוֹ וּסוֹדֵר עָלָיו אֶת הָעֲבֻדוֹת וּבִיּוֹם הַשְּׂמִינִי הַעֲמִידוֹ וְלֹא פָּרְקוּ ר' יוֹסֵפֶה בִּי ר' יוֹהַנָּן אָמַר אֶף בִּיּוֹם הַשְּׂמִינִי הַעֲמִידוֹ וּמְשָׁחוּ וּפָרְקוּ אָמַר רַבִּי יְעִירָא זֹאת אוֹמְרַת שֶׁתְּקַמַּת הַלִּילָה פְּסִילָה לְעֲבֻדַת הַיּוֹם אֲשִׁכַּחַת אָמַר עַל דְּעֵתִיהָ דְר' יוֹהַנָּן בְּר' יוֹסֵי בְרַי יוֹהַנָּן הֵיידָה שֶׁם

[דף ד' ע"א]

אַרְבַּע עֶשְׂרֵה עֲמִידוֹת וְשָׁלֹש עֶשְׂרֵה פִירוּקִין עַל דְּעֵתִיהָ דְרַבִּי הֵיידָה בְּרַי יוֹסֵפֶה בִּי רַבִּי יוֹהַנָּן הֵיידָה שֶׁם עֶשְׂרִים וְאַחַת עֲמִידוֹת וְעֶשְׂרִים פִירוּקִין מִכִּינּוּן לְפִירוּקִין אָמַר רַבִּי יְעִירָה וְהֵיידָה בִּיּוֹם כְּלוֹת מוֹשֶׁחַ לְהַקִּים אֶת הַמְשָׁכָן בִּיּוֹם שִׁכְלוּ תַקְמוֹתֵיו. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר כְּאֲשֶׁר עָשָׂה בִיּוֹם הַזֶּה צִוָּה ה' וְגו' וְלֹא כָּבֵד תִּנְיָתָהּ הֲדָא בְּשֵׁם ר' יוֹהַנָּן וְהֲדָא בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשִׁמְיִנִי אֵית תְּנִי תְנִי נְמוֹשָׁה וְאֵית תְּנִי תְנִי לֹא נְמוֹשָׁה אֵית תְּנִי תְנִי לֹא נְתַפְרַק אֵית תְּנִי תְנִי לֹא נְתַפְרַק אָמַר רַבִּי חֲגִין פְּשִׁטָּה הוּא לָן מֵאן דְּאָמַר נְמוֹשָׁה נְתַפְרַק וּמֵאן דְּאָמַר לֹא נְמוֹשָׁה לֹא נְתַפְרַק מֵאן דְּאָמַר נְמוֹשָׁה נִיחָא דְכִתִּיב וַיְמַשְׁחֵם וּמֵאן דְּאָמַר לֹא נְמוֹשָׁה מַה מְקַיִים וַיְמַשְׁחֵם מְעַלָּה אֲנִי עֲלֵיכֶם פְּאִילוֹ שְׁהוּא מְחוּסְרָ מְשִׁיחָה וּמְשִׁחָתֶם אוֹתוֹ מֵאן דְּאָמַר נְתַפְרַק נִיחָא דְכִתִּיב שְׂכַעַת יָמִים וְכִפְרוּ אֶת הַמְזֻבָּח מֵאן דְּאָמַר לֹא נְתַפְרַק מַה מְקַיִים שְׂכַעַת יָמִים וְכִפְרוּ עַל הַמְזֻבָּח כְּפִרָה שְׁהִיא בְּדָם כְּהֵדָא דְתְנִי עַל זֶה וְעַל זֶה הָיוּ מֵזִין עָלָיו מִכֹּל הַחַטָּאוֹת שְׁהָיוּ שֶׁם כְּדִי שְׂיִכְנְסוּ הַמַּיִם תַּחַת הַדָּם דְכַרִּי ר' יוֹהַנָּן ר' יוֹסֵי אָמַר תַּחַתָּה דָם וְתַחַת שְׁמֹן הַמְשָׁחָה פִירֵשׁ בֶּן בְּתִירָה שְׁמָא יבֵא עַל אֲשֵׁתוֹ נִידָה וְיִדְחָה כֹּל שְׂכַעָה וַיִּשְׂרָאֵל חֲשׁוּדִין עַל הַנִּידוֹת כִּי דְתְנִינָן תַּמְן הֵיידָה מְשַׁמֵּשׁ עִם הַפְּהוּרָה אֲמַרְהָ לֹא נְמוֹמָתִי פִירֵשׁ מִיָּד חֲטִיב שְׂיִצִּיאָתוֹ הַנְּיִיָה לֹא כְּבִיאָתוֹ אֲשִׁכַּחַת אָמַר מֵאן דְּאָמַר רַבִּי יוֹהַנָּן צְרִיכָה לָכֵן בְּתִירָה מֵאן דְּאָמַר בֶּן בְּתִירָה צְרִיכָה לָר' יוֹהַנָּן אִילוֹ אָמַר רַבִּי יוֹהַנָּן וְלֹא אֲמַרְהָ בֶּן בְּתִירָה הוּינָן אֲמַרִין וְשַׁמֵּשׁ מְטָתוֹ וַיִּשֶׁן לֹא בְּלִשְׁכַּת פְּלֶהֶדְרִין הָיוּ צוֹרְכָה לְהִיא דְּאָמַר בֶּן בְּתִירָה אִילוֹ אָמַר בֶּן בְּתִירָה וְלֹא אָמַר רַבִּי יוֹהַנָּן הוּינָן אֲמַרִין וּפְרוּשׁ מִמְטָתוֹ וַיִּשֶׁן לֹא

[דף ד' ע"ב]

בתוך ביתו הני צורכה להיא דא"ר יוחנן וצורכה להיא דאמר בן בתירה. תני כל הלשכות שהיו במקדש היו פטורות מן המזוזה הוין מלשפת פלהדרין שהיא דירה לכהן גדול שבקעת ימים בשנה אמר רבי יהודה אף היא גזירה גזרו עליה בשעריה אית תניי תני פרט לשערי הר הבית והעזרות אית תניי תני לרבות מאן דאמר פרט ר' יהודה מאן דאמר לרבות רבנן. יאות אמר רבי יהודה מה טעמא דרבנן בשעריה וכי בית דירה הן התיב ר' יוסי בי ר' בון והתני בשעריה לרבות שערי המדינה וכי בית דירה הן לא שבהן הן נכנסין לבית דירה והכא שבהן היו נכנסין לבית דירה חלדת המולים התיבת במזוזה חלון שהוא ארבע על ארבע שעבדים וישראלים שם ומניפין לרבוניהם התיבין במזוזה לולים אלו על גב אלו התיבין במזוזה הן דו דרם אסקופתה ארעייתא ר' יוסה הוה מצמער דלא תמא לולא דר' אילי דהוה עביד מן דעתון דכל רבנן: ללישבת פלהדרין: אבא שאול היה קורא אותה לשבת בלויטין בראשונה היו קורין אותה לשבת בלויטין ועכשיו הן קוראין אותה לשבת פלהדרין פראידתין מילא עבידה בראשון שהיו משמשין הוא וקנו וכן בנו שימשו בו שמונה עשר כהנים אכל בשני על ידי שהיו נומלין בדם ויש אומרים שהיו הורגין זה את זה בכשפים שמשו בו שמונים כהנים ויש אומרים שמונים ואחד ויש אומרים שמונים ושנים ויש אומרים שמונים ושלוש ויש אומרים שמונים וארבע ויש אומרים שמונים וחמש ומהו שמשו שמעון הצדיק ארבעים שנה אמר רבי אהא כתיב "יראת ה' תוסיף ימים" (משלי י, כז). אילו כהנים ששימשו בבית הראשון "ושנות רשעים תקצרנה" – אילו ששימשו בכנין השני מעשה באחד ששילח בידו בנו שתי מידות של כסף מליאות כסף ומחוקיהן כסף ובא אחד ושילח בידו בנו שתי מידות של זהב מליאות זהב ומחוקיהן זאב אמרו כפה הסיה את המנורה מצאנו שלא הרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדים עבודה זרה ומגלים עריות ושופכי דמים וכן בשני ר' יוחנן בר תורתא אמר מצאנו שלא הרבה שילח אלא שהיו מכזיב את המועדות ומחללין את הקדשים מצאנו שלא הרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדי עבודה זרה ומגלי עריות ושופכי דמים אכל בשני מכירין אנו אותם שהיו יגיעין בתורה וזוהרין במצות ובמעשרות וכל ווסת טובה היתה בהן אלא שהיו אוהבין את הממון ושונאין אלו לאלו שנאת חנם וקשה היא שנאת חנם שהיא שקולה כנגד עבודת אלילים וגלוי עריות ושפיכות דמים דלמא ר' זעירה ור' יעקב בר אהא ור' אבונה הוון יתבין אמרין ביותר שפראשון נבנה ובשני לא נבנה אמר רבי זעירא הראשונים עשו תשובה והשניים לא עשו תשובה אמר רבי אלעזר הראשונים

[דף ה' ע"א]

נתגלו עונם ונתגלה קצם השניים נתגלה עונם ולא נתגלה קצם שאלו את ר' אלעזר דורות
האחרונים פשרים מן הראשונים אמר להן עידיכם הפחירה יוכיח אבותינו העבירו את התקרה ויגל
את מסך יהודה (ישעיה כב, ח), אבל אנו פעפענו את הפתלים האמרים ערו ערו עד היסוד ביה
(תהלים קלו, ז), אמרו כל דור שאינו נבנה בימיו מעלין עליו פאלו הוא החריבו. מתקינין לו ביה אחר
תחתיו שמה יארע בו פסול. מה מייחדין ליה עמיה אמר רבי חגי משם דאין מייחדין ליה עמיה דו
קמל ליה אותו אחד מושחין ואין מושחין שנים אמר ר' יוחנן מפני איבה עבר זה ושימש זה הראשון
כל קדושת בהונה עליו השני אינו פשר לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט אמר רבי יוחנן עבר ועבד
עבודתו פשירה. עבודתו משל מי נישמענה מן הדא מעשה בן אילם מציפורין שאירע קרי לכהן
גדול ביום הפפורים ונכנס בן אילם ושימש תחתיו בכהונה גדולה וכשיצא אמר למלך אדוני המלך
פר ושעיר של יום הפפורים משלי הן קריבין או משל כהן גדול וידע המלך מה הוא שאלו אמר לו
בן אילם אילו לא דייד אלא ששימשתה שעה אחת לפני מי שאמר והיה העולם וידע בן אילם שהוסע
מכהונה גדולה מעשה בשמעון בן קמחית שיצא לדבר עם המלך ערב יום הפפורים ונתזה צינורה
של רוק מפיו על בגדיו ומימתו ונכנס יהודה אחיו ושימש תחתיו בכהונה גדולה וראת איפן שני בניה
כהנים גדולים ביום אחד שבועה בנים היו לה לקמחית וכלן שמשו בכהונה גדולה שלהו חכמים ואמרו
לה מה מעשים טובים יש בידיך אמרה להן יבא עלי אם ראו קורות ביתי שערות ראשי ואמרת חלוקי
מימי אמרון כל קמחית קמח וקמחא דקמחית סלת וקרון עליה כל כבודה בת מלך פנימה ממשפחות
זהב לבושה (תהלים מה, יד), וכול זהא משיח מלחמה מביא עשירית האיפה תלמוד לומר תחתיו
מבניו את שבנו עובד תחתיו מביא עשירית האיפה יצא משיח מלחמה שאין בנו עובד תחתיו ומנין
למשיח מלחמה שאין בנו עובד תחתיו תלמוד לומר "שבועת ימים ולבשם הכהן תחתיו מבניו" (שמות
כט, ל) וגו' את שהוא בא אל אהל מועד לשרת בקדש בנו עובד תחתיו יצא משיח מלחמה שאינו
בא אל אהל מועד לשרת בקדש ומנין שהוא מתמנה להיות כהן גדול שנאמר: "ויפניחם בן אלעזר
נגיד היה עליהם לפני ה' עמו" (דברי הימים א' ט, כ), ר' יוסי כד הוה בעי מקנברה לר' לעזר פי
ר' יוסי הוה אמר ליה לפנים עמו לפנים עמו בימי זמרי מיחה בימי פילגש בגבעה לא מיחה מנין
שהוא נשאל בשמונה ר' הויה בשם רבי יוחנן "ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבגדי אהריו" (שמות
כט, כט), מה תלמוד לומר אהריו אלא לגדולה של אהריו ומנין שהוא עובד בשמנה ר' ירמיה בשם
ר' יוחנן ובגדי הקדש אשר לאהרן מה תלמוד לומר אהריו לקדושה של אהריו אמר ליה ר' יונה עמך
הייתי לא אמר עובד אלא נשאל ובמה נשאל אייתי רב הושעיה מתניתא דבר קפרא מן דרומא ותנא

וְחֻכְמִים אֹמְרִים אֵינּוּ עוֹבְדֵי לֹא בְּשִׁמוּנָה שֶׁל פְּתָן גְּדוּל וְלֹא בְּאֲרֻבָּעָה שֶׁל פְּתָן הִדְיוּט אָמַר ר' בָּא בְּדִין הִיָּה שְׂיֵהָא עוֹבֵד בְּאֲרֻבָּעָה וְלָמָּה אֵינּוּ עוֹבְדֵי שְׂלֵא יְהוּ אֹמְרִים רְאִינוּ פְּתָן גְּדוּל פְּעָמִים עוֹבֵד בְּאֲרֻבָּעָה פְּעָמִים בְּשִׁמוּנָה אָמַר רַבִּי יוֹנָה וְלֹא מִבְּפָנִים הוּא עוֹבֵד וְלֹא מִבְּחוּץ נִשְׂאֵל וְמוֹעִין מִבְּפָנִים לְבַחוּץ וְכִי רַבִּי טְרַפּוֹן אָבִיָּהּן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל לֹא טָעָה

[דף ה' ע"ב]

בין תקיעת הקהל לתקיעת קרבן דתני (במדבר י') ובני אהרן הכהנים יתקעו בחוצרות תמימים ולא בעלי מומין דברי רבי עקיבה אמר לו רבי טרפון אקפח את בניי אם לא ראיתי אחי אמי חניג באחת מרגליו עומד בעזרה וחוצרתו בידו ותוקע אמר לו רבי עקיבה רבי שמא לא ראיתה אלא בשעת הקהל ואני אומר בשעת קרבן אמר לו רבי טרפון אקפח את בניי שלא היתה ימין ושמאל אני הוא שראיתי את המעשה ושכחתי ולא היה לי לפרש ואתה דורש ומסכים לשמועה הא כל הפורש ממוך כפורש מחייו (ויקרא מז) וכפר הכהן אשר ימשה אתו מה תלמוד לומר לפי שכל הפרשה אמורה באהרן אין לי אלא אהרן עצמו ומניין לרבות כהן אחר תלמוד לומר אשר ימשה אתו משה בשמן המשחה ומרובה בבגדים מניין תלמוד לומר (שם) ואשר ימלא את ידו ומניין לרבות כהן אחר המתמנה תלמוד לומר וכפר הכהן כמה הוא מתכפר רבנין דקיסרין בשם רבי חייה בר יוסף כפה אָמַר רַבִּי זְעִירָה הִדָּא אַמְרָה שִׁמְמַנִּין זַקְנִים כִּפְהָ אָמַר רַבִּי חֵיִיָּה בַר אֲדָא מִתְנִיתָא אַמְרָה כֵּן חוּזַר בְּךָ בְּאַרְבַּעָה דְּבָרִים שֶׁהֵייתָ אֹמֵר וְנַעֲשֶׂךָ אַב בֵּית דִּין עַל יִשְׂרָאֵל מְנַיִן כִּשֶׁם שִׁמְתַקִּינִין לוֹ כֵּהֵן אַחַר תַּחְתּוּי שְׂמָא יֵאָרֵעַ בּו פְּסוּל כֶּךָ מִקְדָּשֵׁין לוֹ אִשָּׁה אַחֲרַת עַל תְּנַאי שְׂמָא יֵאָרֵעַ דְּבַר בְּאַשְׁתּוֹ שְׂנֵאמַר (שם) וְכִפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ בֵּיתוֹ זֶה אִשְׁתּוֹ דְּבִרֵי רַבִּי יְהוּדָה אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵה אִם כֵּן אֵינְךָ לְדַבֵּר סוּף מַהוּ אֵינְךָ לְדַבֵּר סוּף שְׂמָא תְּמוֹת אִשָּׁה זֶה וְתְּמוֹת אִשָּׁה אַחֲרַת אָמַר רַבִּי מְנַא עַד דַּאת מִקְשֵׁי לֵה עַל דְּרַבִּי יְהוּדָה קְשִׁייתָה עַל דְּרַבְּנָן שְׂמָא יֵאָרֵעַ קְרִי לְכֵהֵן זֶה וְיֵאָרֵעַ קְרִי לְכֵהֵן אַחַר קְרִי מִצּוֹי מִיתָה אֵינָה מִצּוֹיָה גְזֵרוֹ עַל דְּבַר שֶׁהוּא מִצּוֹי וְלֹא גְזֵרוֹ עַל דְּבַר שְׂאִינוּ מִצּוֹי וְהָא אִשְׁכַּחְנָן דְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִיתָה מִצּוֹיָה הִדָּא הֵהוּא דְּתַנִּינָן תַּמְן רַבִּי יְהוּדָה אָמַר אִף אִשָּׁה אַחֲרַת מִתְקִינִין לוֹ שְׂמָא תְּמוֹת אִשְׁתּוֹ תַּמְן תַּנִּינָן הַמְבִיא גַט וְהִנְיָהוּ זָקֵן אוֹ הוֹלָה נּוֹתְנוּ לֵה בַחֲזוֹקָתָהּ שֶׁהוּא קִיִּים תַּמְן אֵת אָמַר אֵינְךָ מִיתָה מִצּוֹיָה וְכֹא אֵת אָמַר מִיתָה מִצּוֹיָה תַּמְן בִּיחִיד וְכֹאֵן בְּצִיבוּר הוּמַר הוּא בְּצִבוּר וְהָא אִשְׁכַּחְנָן דְּרַבִּי יְהוּדָה מַחְמִיר בִּיחִיד דְּתַנִּי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לֹא הִיָּה שׁוֹפֵר שֶׁל קִינִים בִּירוּשָׁלַם מִפְּנֵי הַתְּעַרְבוּבוֹת שְׂמָא תְּמוֹת אַחַד מֵהֵן וְנִמְצָא דְּמֵי חַמָּאוֹת מִיתוֹת מְעוּרְבוֹת בְּקִרְבָּן וְיִקְדַּשׁ מִזְּמוּל וְכִפֵּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְלֹא בְּעֵד שְׁנֵי בְּתִים רַבִּי גַמְלִיאֵל בְּרַבִּי אֵינִינִי בְּעָא קוּמִי רַבִּי מְנַא לֹא נִמְצָא כְּקוֹנָה קִינִין בְּשֶׁבֶת א"ל

משום שבות שהתירו במקדש אמר רבי מנא הדא אמרה אילין דכנסין ארמלן צריך לכונסן מבעוד יום שלא יהא כקונה קניין בשבת:

הלכה ב מתני' כל שבעת הימים הוא זורק את הדם ומקטיר את הקטורת ומטיב את הנרות ומקריב את הראש ואת הרגלים ושאר כל הימים אם רצה להקריב מקריב שכהן גדול מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש:

[דף ו' ע"א]

גמ' ואינו מטא משום היתיו אמר רבי יוסה בי רבי בון משהיה מקריב קרבנותיו היו מוין עליו: שפכהן גדול מקריב בראש ונוטל חלק בראש: הוה עבידה עור זה שלי חלה אחת משתי חלקים שש חלות מלחם הפנים הכא הוא נסב כולה וכא הוא נסב פלגא אמר רבי זעירה פאן לקרבן יחיד וכאן לקרבן ציבור תני ר' אומר אומר אני שלא יטול אלא מחצה אית תניי תני ר' אומר אומר אני שיטול מחצה הוה עבידה הוה שם עור אחד רבנן אמרי נוטל את כולו ר' אומר אומר אני שלא יטול אלא מחצה הוה שם ארבעה חמשה עורות רבנן אמרי נוטל אחד רבי אומר אומר אני נוטל מחצה מה מעמא דרבי "והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו" (ויקרא ב, ג) וכי אין אנו יודעין שאהרן בכלל בניו ומה תלמוד לומר לאהרן ולבניו אלא אמר אהרן יסב פלגא ובניו יסבין פלגא פתדא בולי ואסמרגי הוה לון קריבו אתא עובדא קומי ר' ואמר אין בולי בכלל אסמרגי וליידא מילא אמר בולי ואסמרגי אלא אמר אילין יתנון פלגא ואילין יתנון פלגא אמר רבי יוסה בי רבי בון ר' גדעתייה דר' אמר והיתיה לאהרן ולבניו לאהרן מחצה ולבניו מחצה מתיב ר' בא בר ממל והא מתניתין פליגא האומר הרי עלי מאה עשרונות להביאן בשני בלים מביא חמשים בכלי א' וחמשים בכלי א' ואם הביא ששים בכלי אחד וארבעים בכלי אחד יצא אילו מי שאמר הרי עלי מאה עשרונות סתם ולא אמר בכמה בלים הוא מביאן וליידא מילא אמר להביאן בשני בלים יביא חמשים בכלי אחד וחמשים בכלי אחד ותני עלה אם הביא ששים בכלי אחד וארבעים בכלי אחד יצא אמר רבי יוסי בי רבי בון מפיון שעד ששים יכולין לכלל כמי שקבע לו ששים משעה ראשונה לא

[דף ו' ע"ב]

צורכא דלא אמר הרי עלי ששים עשרונות להביאן בשני בלים מביא שלשים בכלי אחד ושלשים בכלי אחד ואם הביא ארבעים בכלי אחד ועשרים בכלי אחד יצא אשפה תני בן ר' חנניה חברין דרבנן בעי למידן מידת הדין מעשרון אשפה תני והוא למד מידת הדין מפתת עשרון אמר רבי אבון

בלבד שלא יביאם בג' בללים ר' בא בר ממל אמר אפילו בכמה בללים ר' יוסי בי רבי בון בשם ר"י בן לוי בכל יום בהן גדול מתלבש בכליו ובא ומקריב תמיד של שחר אם יש שם נדרים ונדבות הוא מקריבן והולך בתו ביתו ובא ומקריב תמיד של בין הערבים ובא ולן בלשפת פלהדרין ר' עוקבה בשם ר"י בן לוי לא היה עושה בן אלא בשבתות ובמים טובים אית תניי תני הציץ מרצה על מצחו אית תניי תני אפילו בזוית מאן דאמר הציץ מרצה על מצחו והיה על מצחו תמיד ומאן דאמר אפילו בזוית מן הדא דיום הכיפורים מאן דאמר הציץ מרצה על פסחו מסייע לר' יוסי בי ר' בון מאן דאמר אפילו בזוית מסייע לר' עוקבה:

הלכה ג מתני' מסרו לו זמנים מזמני בית דין קורין לפננו בסדר היום ואמרים לו אישי בהן גדול קרא אתה בפיד שמוא שבתת או שמוא לא למדת ערב יום הכפורים שחרית מעמידין אותו בשער המזרח ומעבירין לפננו פרים ואילים וכבשים כדי שיהא מכיר ורגיל בעבודה:

גמ' שמוא שבתת או שמוא לא למדת לא בן תני "והכהן הגדול מאחיו" (ויקרא כא, י) שתהא גדולתו מאחיו, "אשר יוצק על ראשו שמן המושחה" – רבי אומר בגוי בכה בעושר בהכמה ובמראה אמר רבי יוסי בי ר' בון באן בראשון וכאן בשני: מעמידין אותו בשערי מזרח: איכן היו מעמידין אותו מכפנים או מבחוץ אין תימר מכפנים פיי דתנינן תמן חמש טבילות היה שם באותו היום אחת שלא היה אדם נכנס לעזרה לעבודה אפילו טהור עד שיהא מוכל וארבעה מחמת יום הכפורים אין תימר מבחוץ פולחן מחמת יום הכפורים: מעבירין לפננו פרים ואילים וכבשים: למה לא אמר שעיר אמר רבי בא קרטינגא בלא כד אינו זקוק להערות אשבח תני ושעיר:

[דף ז' ע"א]

הלכה ד מתני' כל שבעת ימים לא היו מונעין ממנו מאכל ומשתה ערב יום הכיפורים עם השוכה לא היו מניחין אותו לזבל הרבה שהמאכל מביא את השינה:

גמ' תני לא היו מניחין אותו לזבל לא חלב ולא בצים ולא גבינה ולא בשר שמן ולא יין וישן ולא קנדיטון ולא גריסין של פול ולא עדשים שמואל אמר ולא אתרוג ולא כל דבר שהוא מרגיל לזיבה אף על פי בן היו קורין עליו את הפסוק הזה "אם ה' לא יבנה בית" וגו' ולא מן הנפסים שהיו נעשין בבית המקדש הן אמר רבי אבין על שם לא תנסון אמר רבי יוסי בי רבי בון באן בראשון וכאן בשני:

הלכה ה מתני' מקרוהו זקני בית דין לזקני כהונה הולכייהו לעלית בית אבטינס השביעיהו ונפטרו והלכו להם אמרו לו אישי בהן גדול אנו שלוחי בית דין ואת שלוחינו ושלוח בית דין משביעין אנו עליד במי ששיפן את שמו בבית הנה שלא תשנה דבר מקל מה שאמרנו לה והוא פורש ובוכה והן פורשין ובוכין:

גמ' על גבי שער המים היתה וסמוך ללישכתו היתה הוא פורש ובוכה שגחשד והן פורשין ובוכין שצרכו לכך ולמה משביעין אותו מפני הבייתוסין שהיו אומרים וקטיר מבחויץ ויכנים מבפנים מעשה באחד שהקטיר מבחויץ והכנים מבפנים וכשיצא אמר לאביו אף על פי שהייתם הורשין כל ימיכם לא עשיתם עד שעמד אותו האיש ועשה אמר לו אף על פי שהיינו הורשין כל ימינו אבל פרצון חכמים היינו עושין תמיהה אני אם יאריך אותו האיש ימים בעולם אמרו לא באו ימים קלון עד שמת ויש אומרים יצא הוטמו מונק תולעים וקמין פרסת עגל עלת בתוך מצחו אית דגעי מימר היא דפרה היא דסוקה היא דיום הכפורים ר' סימון לא אמר בן אלא אי דפרה ודסוקה חד ודכפורים חד או דפרה ודכפורים חד ודסוקה חד מאן דאמר לא באו ימים קלים עד שמת תלתיהון עבד מאן דאמר יצא הוטמו מונק תולעים וקמין פרסת עגל יצאת מתוך מצחו כמאן דאמר אי דפרה ודסוקה חד ודכפורים חד או דפרה ודכפורים חד ודסוקה חד צוחה עליהן העזרה צאו מיבן בני עלי טמאתם בית אלהינו

[דף ז' ע"ב]

בו ביום נפגמה קרן המזבח ונתנו עליו גויש של מלח שלא יהא נראה פפגום שכל מזבח שאין לו קרן וסובב ויסוד פסול הוא בעון קומי ר' אבהו והא בתיב "וכל אדם לא יהיה באהל מועד כבאו לכפר בקדש עד צאתו" (ויקרא טז, יז), אפלו אותן שכתב בהן "ודמות פניהם פני אדם" (יהוואל א, י) לא יהיו באהל מועד אמר לו בשעה שהוא נכנס בדרך בתיב והביא מבית לפרכת ונתן את הקטרת על האש לפני ה' שלא יתקן מבחויץ ויכנים מבפנים שהרי הצדוקין אומרים יתקן מבחויץ ויכנים אם לפני בשר ודם עושין בן קל והומר לפני המקום ואומר "כי בענן אראה על הכפרת" (ויקרא טז, ב) אמרו להן חכמים והלא כבר נאמר ונתן אל הקטרת על האש לפני ה' אינו נותן אלא מבפנים אם בן למה נאמר כי בענן אראה על הכפרת מלמד שהיה נותן בה מעלה עשר ומניין שהיה נותן בה מעלה עשן תלמוד לומר וכסה ענן הקטרת את הכפרת אשר על הארון ולא ימות האם לא נתן בה מעלה עשן או שהישר אחת מסממניה חייב מיתה ולא ימות חרי זה עונש כי בענן אראה על הכפרת חרי זה אזהרה אמר רבי אלעזר בי רבי שמעון יכול עונש ואזהרה נאמרו קודם למיתת בני אהרן תלמוד לומר אחרי מות שני בני אהרן אי אחרי מות שני בני אהרן יכול שניהן נאמרו אחר מיתת שני בני

אחרן תלמוד לומר כי בעגן אראה על הכפרת היא כיצד אזהרה נאמרה קודם מיתת שני בני אחרן ועונש נאמר לאחר מיתת שני בני אחרן. אמר רבי יעירא כי בעגן נראתי אין כתיב כאן אלא אראה מיפן שאין הקדוש ברוך הוא עונש אלא אם בן הזהיר:

הלכה ו מתני' אם היה חכם דורש ואם לאו תלמידי חכמים דורשין לפניו אם רגיל לקרות קורא ואם לאו קורין לפניו ובמה קורין לפניו באיוב ובעזרא ובדברי חכמים וזכריה בן קבוטל ואמר פעמים הרבה קריתי לפניו בדניאל:

גמ' תני במשלי ובתילים מפני שפעמן מפגי את השינה פהנא שאל לרב מה ניתני קבוטר קבוטל והנה קאים מצלי וקוי ליה באצבעתיה צפר קבוטר:

הלכה ז מתני' ביקש להתנמנם פרחי כהונה מפניו באצבע צרדה ואומרים לו אישי כהן גדול עמוד והפג אחת על הרצפה ומעסיקין אותו עד שמויע זמן השחיטה:

גמ' רב הונא אמר באצבע צרדה כפה ור' יוחנן אמר באצבע צרדה ביד מתניתין פליגא על ר' יוחנן כפה לא כגבל ולא ככיסור פתר לה נעימה הנאמרת באצבע צרדה אמרת כפה לא כגבל ולא ככיסור:

הלכה ח מתניתין בכל יום תורמין את המזבח מקרות הנקבר או בסמוך לו לפניו או מלאחריו וביום הכיפורים מחצות

[דף ח' ע"א]

וברגלים מאשמורת הראשונה לא היתה קרות הנקבר מנעת עד שהיתה עזרה מליאה מישראל:

גמ' אמר רבי מנא לא מסתברא דאי לא יום הכפורים מאשמורת הראשונה וברגלים מחצות שלא יבואו לידי צפאון אמר רבי יוחנן תרומת הדשן תחילת עבודה של מחר היא וצריד לקדש ידיו ורגליו מן הכיור המשוקע במים:

פרק ב

הלכה א מתני' בראשונה כל מי שהוא רוצה לתרום את המזבח תרום בזמן שהן מרובין רצין ועולין בכבש וכל הקודם את הכיור לתוך ארבע אמות זכה ואם היו שנים שוים הממנה אמר להן הצביעו ומה הן מוציאים אחת או שתיים ואין מוציאים אגודל במקדש. מעשה שהיו שנים שוין ורצין ועולין

בפכש ודחף אחד מהן את חברו ונשברה רגלו וכשראו בית דין שנתן באין לידי ספנה התקינו שלא יהו תורמין את המזבחה אלא בפנים ארבע פייסות היו שם וזה הפינים הראשון:

גמ' רבי מנא בעי ולמה לא קבעו פיים לתרומת הדשן איתא המי שהיטה כשירה בור ואת אמר יש לה פיים תרומת הדשן אסורה בור ואת אמר אין לה פיים חזר רבי מנא ואמר שהיטה אינה כשירה אלא ביום אבל תרומת הדשן כשירה כל הלילה אם אומר את יפים אף הוא אינו משכים על הספק מאי חמית מימר בן כל הלילה והרים מיכן לתרומת הדשן שהיא כשירה כל הלילה: זר שתתם רבי יוחנן אמר חייב רבי שמעון בן לקיש אמר פטור מה טעם דרבי שמעון בן לקיש עבודת מתנה יצא זה שהוא בהרמה מאי טעמא דר' יוחנן לכל דבר המזבחה רבי יוסי בי רבי בון בשם רב ארבע

[דף ח' ע"ב]

עבודות שהפכהו מתחייב עליהו מבהוץ זר מתחייב עליהו מכפנים ואי זו זו הקטרה וזריקה וניסוד הפנים והיזו. ואתיא פרבי שמעון בן לקיש לוי אמר אפלו לתרומת הדשן ואתיא פרבי יוחנן. התה גתלים תפלוגתא דרבי יוחנן ודרבי שמעון בן לקיש. הוציא שאר הדשן תפלוגתא דר' יוחנן ודרבי שמעון בן לקיש אתיא כמאן דאמר אחרים פהותים מהן כרם כמאן דאמר אחרים לרבות בעלי מומין הוא זר הוא בעל מום הכל מודין בור שפידר מערכה של עצים שהוא חייב אמר ר' זעירא ובלבד שני גזירי עצים שהכתוב מזהיר עליהו לעבודת בהוניה ונתנו בני אהרן הכהן אשר על המזבחה וערכו עצים תני אמר רבי יהודה מנין להצתת האליתא שלא תהא אלא ככהו כשר ובכלי שרת תלמוד לומר ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבחה אמר רבי שמעון וכי עלת על לב שתזר קרב על גבי המזבחה אם בן למה נאמר ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבחה לימד על הצתת האש שלא תהא אלא בראשו של מזבחה התיבון והא כתיב והאש על המזבחה תוקד בו לא תכבה מיכן להצתת האש שלא תהא אלא בראשו של מזבחה דברי ר' יהודה מחלפה שיטתיה דרבי יהודה תמן הוא צריכה כהן כשר וכא הוא אינה צריכה כהן כשר אמר רבי תנחום בר יודן מה את שמע מינה נאמר בראש המזבחה וזר. תרם והפריחתו הרוח תפלוגתא דר' יוחנן ודר' הנינה דאמר רבי הנינה קומין שנתנו על גבי האישים והפריחתו הרוח כפריחה האחרונה נתפפרו הכעלים ויצאו השיריים ידי מעילה ר"י אמר

[דף ט' ע"א]

משנאחזו האור ברבו מה ברובו של קומין או ברוב כל פרידה ופרידה איתאמרת אתא ר' חזקיה ר' יונה ר' בא ר' חיה בשם ר' יוחנן ברוב כל פרידה ופרידה איתאמרת תרם חצייה תפלוגתא דר' יוחנן ודר' יהושע בן לוי דאמר רבי יוחנן קומין שקדש בכלי והקטירו אפלו שמשמין יצא ר' יהושע בן לוי אמר מתניתין לא אמרה בן אלא הקטיר בקומין פעמים כשירה ר' חמא בר עוקבה בשם ר' יהושע בן לוי אין קמיצה פחות משני ותיים ואין הקטרה פחותה מכזית ר' יצחק בי רבי אלעזר שאל מעתה בהן שאין ידו מהזקת משני ויתים פסול מן העבודה תרם בשמאל תפלוגתא דר' יוחנן ור' יהודה בי רבי דאמר רבי יוחנן קומין שקדש בכלי והקטירו בין ביד בין בכלי בין במין בין בשמאל יהודה בי רבי אומר או בהטאת ביד או באשם בכלי ובכלבד במין התיבון והא תני קיבל בימינו ונתן בשמאלו יחזיר לימינו אם בשמאל הוא מחזיר למזבח לא כל שכן לבנה אמר רבי לא אם שנייא אדם ר' לעזר בר רבי שמעון שנייה דתני רבי אלעזר בי רבי שמעון אומר אינה צריכה קדוש בנה אתיא דר' לעזר בי רבי שמעון בשיתת רבי שמעון אביו דתנינן תפון שלא בכלי שרת פסול ורבי שמעון מקשיר מאי בידו רבנן דאית לון כלי שרת צריכה לון לימין רבי שמעון דלית ליה כלי שרת לא צריכה ליה לימין אמר רבי מנא ותמיהא אנא חיד רבנן מדמין תרומת הדשן להקטרה ולא דמיא אלא לקמיצה שוה בהרמה וזו בהרמה והרים ואין והרים אלא

[דף ט' ע"ב]

כששיר אשר תאכל אין אכילה אלא בקזית היה כבולו כזית ליטול מקצתו אין את יכול שאין בו כזית ליטול את כולו אין את יכול שאין כאן שייור והרים אשר תאכל האש יכול עצים תלמוד לומר עולה אי עולה יכול איברי עולה תלמוד לומר אשר תאכל האש הא כיצד הותרה מן המאובילות הפנימיות ויורד מצוה להקדים אש לעצים שנאמר וערכו עצים על האש קידם עצים לאש סידר עד שלא תרם משחיל ותורם מפרק ותורם ר' יעקב בר אחא אמר הילפיי שאל קומין שנתנו על גבי מערכת לילה מה הן ר' ירמיה אמר הילפיי שאל אימריו שנתנו על גבי מערכת לילה מה הן ולא מתניתין היא אין לה קדם לתמיד של שחר אלא קטורת בלבד מתניתין למצוה מה צריכה ליה לעיבוב ציין מהו שירצה על טמאת ידים ידים מהו שיפסלו משם יוצא ולאו מתניתין היא קידש ידיו ורגליו וניטמו מטבילין והן מהורות יצא לא נפסלו משם יוצא ואתיא במאן דאמר אין הלינה פוסלת בידים מה צריכה ליה ברם הכא במאן דאמר לינה פוסלת בידים ידים מהו שיפסלו משם מהו שירצה וכן ולא מתניתין היא קידש ידיו ורגליו היום לעבודה של מהר אמר רבי יוחנן תרומת הדשן תחילת עבודה של מהר היא וצריד

לקדש ידיו ורגליו מן הפיזור המשוקע במים ר' חיייה בר יוסף אומר מכיון שמסר יום ללילה דיין חבריא בשם רבי יוחנן

[דף י"ע"א]

משהוא מגביהו הוא משקיעו מתניתין פליגא על רבי חיייה בר יוסף קידש ידיו ורגליו ביום אינו צריך לקדשן בלילה בלילה צריך לקדשן ביום דברי רבי. רבי לעזר בי רבי שמעון אומר אפילו עסוק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו שאין הלינה פוסלת בידים בשירי עבודות אבל בתחילת עבודות צריך רבי חיייה בר יוסף פתרי מתניתין קידש ידיו ורגליו ביום אינו צריך לקדשן בלילה בשירי עבודות אבל בתחילת עבודות צריך לקדשן ביום דברי רבי רבי לעזר בר' שמעון אומר אפילו עסוק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו שאין הלינה פוסלת בידים בשירי עבודות אבל בתחילת עבודות צריך רבי יוחנן פתרי מתניתין קידש ידיו ורגליו ביום אינו צריך לקדשן בלילה בשירי עבודות בלילה צריך לקדשן ביום דברי רבי רבי לעזר בי רבי שמעון אומר אפילו עסוק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו שאין הלינה פוסלת בידים בין בתחילת עבודות בין בשירי עבודות חילפיי אומר בשם שאין הלינה פוסלת בידים כה אין הלינה פוסלת בכיור מתניתין פליגא על רבי חילפיי קידש ידיו ורגליו ביום אינו צריך לקדש בלילה בלילה צריך לקדש ביום דברי רבי רבי לעזר בי רבי שמעון אומר אפילו עוסק בעבודה כל ג' אינו צריך לקדש ידיו ורגליו שאין הלינה פוסלת בידים הא בכיור פוסלת תלמידוי דרבי יוחנן בשם חילפיי הכיני קידש ידיו ורגליו כו' שאין הלינה פוסלת בידים הא בכיור פוסלת ובלבד מיום ללילה מה בין בתוך ארבע אמות לכבש בתוך ארבע אמות למזבח מן מה דתנינן מעשה שהיו שנים שוין רצין ועולין בכבש הדא אמרה בתוך ארבע אמות למזבח אומר רבי יוסי בי רבי בון בפירוש תני לה רבי חיייה כל הקודם את חבירו לתוך ארבע אמות למזבח זכה מהו הצביעו הוציאו אצבע הוציאו אחת מונין לו שתים מונין לו שלש אין מונין לו מהו אין מונין כל עקר אין מונין לו את היתירה ארבע הממנה מכה אותו בפקיע וכטל הפיס: אין מוציאין אגודל במקדש מפני הרמאין: אין אומר ממי במקדש אלא הממנה היה

[דף י"ע"ב]

מגביה מצנפתו של אחד מהן והן יודעין שממנו היה הפיים מתחיל וחס לומר שמה לאוהבו או לקרובו במין קובליים היו עושין כיצד היה הפיים מהלך לימין לשמאל אומר רבי בון בר חיייה מן מה דתני מי שזכה בקטורת אומר לזה שעל ימינו אוף אתה לקחתה הדא אמרה לימין הפיים מהלך תלמידוי דר' יונה בשם ר' חילפיי הכיני פליגי לשמאל הפיים מהלך הזוכה זכה לימין מוטב שזוכה למי שעבר עליו

הפיים שני פעמים מזה שלא עבר עליו הפיים אלא פעם אחת בלבד מעשה באחד שקדם את חברו בתוך ארבע אמות של מזבחה נטל חברו את הפסין ותקעה בלבו עמד לו ר' צדוק על מעלת האולם אמר להן שמעוני אחי בית ישראל בתיב כי ימצא חלל וגו' ויצאו זקניו ושופטיהו אנו מאיכן לנו למוד מן ההיכל מן העזרות שרון כל עמא בכיין עד דאינון עסימין בככייה נכנס אביו של אותו התינוק אמר להן אני פפרתכם אדיין התינוק מפרפר ולא ניטמאת הפסין מלמד שהיתה טמאה קשה להן משפיות דמים לננאי אמר רבי יוחנן כדי לעשות פומפי לדבר תמן תנינן הניה הכוז על מעלה שגיה ויצא ונטל את הכוז ממעלה שגיה ויצא אמר רבי יוחנן ולמה היה נכנס לקטרת שני פעמים אלא כדי לעשות פומפי לדבר רבי שמעון בן לקיש אמר דבר תורה הוא בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה מה עבד לה ר' יוחנן עובד להטיב ומקטיר:

הלכה ב' מתני' הפיים השני מי שוחט מי זורק מי מדשן את המזבחה הפנימי מי מדשן את המזבחה מי מעלה איברים לכבש הראש והרגל ושתי הדידים העליון והתחתון וההנה וההנה ושתי הדפנות והקרבים והפלת והחביתים והיון וי"ג בהנים זוכין בו אמר בן עזאי לפני ר' עקיבה משם ר' יהושע בדרה הלויכו היה קרב:

[דף י"א ע"א]

גמ' מניין לדשון המזבחה הפנימי ר' פדת בשם ר' לעזר "והשליף אתה אצל המזבחה קדמה אל מקום הדשן" (ויקרא א, מז). אינו צריך אם לקבע לו מקום כבר בתיב אצל המזבחה אם ללמדך שינתן במזרחו של כבש כבר בתיב קדמה אף הוא דרש אצל המזבחה אצל המזבחה מה כאן מזרחו של כבש אף כאן מזרחו של כבש מניין שהוא אסור בהנניה ר' לא בשם ר' לעזר אלא מקום טהור שיהא מקומו טהור. ר' זעירה בשם ר' לעזר לא אמר בן אלא מניין לדשון מזבחה החיצון שהוא אסור בהנניה תלמוד לומר "אל מקום הדשן" שהוא מקומו לעולם מניין לדשון מזבחה הפנימי והנה עליו והקטיר מה הנה בגופו אף הקטרה בגופו מניין למזבחה הפנימי שהוא אסור בהנניה קל וחומר אם מזבחה החיצון אסור בהנניה הפנימי לא כל שכן ר' זעירה בשם ר' חנינה קטרת שכתב הוממה אפילו בקרטין שאין בתיב אוכלו אלא על מזבחה החיצון פתילה שכתב צריכה דישון מה מיד תלמידיו דר' חיה בר לולייני אמר מעתה צריך שיהא מיצן שמן מהו שיהא

מִסְכַּת אֶהְלוֹת פָּרָק אַחַד עָשָׂר

א. קִדְרָה שֶׁהִיא נִתּוּנָה בְּצַד הָאֶסְקָפָה, שָׂאֵם תְּעֵלָה וּשְׁפָתֶיהָ מְשׁוֹכֶת מִן הַשְּׁקוּף כֹּל שֶׁהוּא - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ:

ב. הֵיטָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ, בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא וְהַבֵּית טְהוֹר. בְּבֵית, אֵינּוּ טְמֵא אֶלָּא הַבֵּית בְּלַבַּד, שָׂאֵם תְּעֵלָה וְדוֹפְנָה נּוֹגַעַת בְּשְׁקוּף בְּפָחוֹת מְפוֹתֵי טַפַּח כֹּל שֶׁהוּא. טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ וְהִיא רוֹצֵצָת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ:

ג. הֵיטָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ, תַּחְתֶּיהָ טְמֵא, תּוֹכָהּ וְגִבְהָ - הַבֵּית טְהוֹר, מְפִנֵי שְׁנֵצְלַת עִם דּוֹפְנֵי שֵׁל אֶהֱל. בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא וְהַבֵּית טְהוֹר. טְמֵאָה בְּבֵית - אֵינּוּ טְמֵא אֶלָּא הַבֵּית, שָׂאֵם תְּעֵלָה וְדוֹפְנָה נּוֹגַעַת בְּשְׁקוּף בְּפוֹתֵי טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ וְהִיא רוֹצֵצָת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ:

ד. הֵיטָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ אוֹ בְּבֵית - תַּחְתֶּיהָ וְהַבֵּית טְמֵא, תּוֹכָהּ וְגִבְהָ - טְהוֹר, בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא, שָׂאֵם תְּעֵלָה וּשְׁפָתֶיהָ אוֹכְלוֹת בְּשְׁקוּף כֹּל שֶׁהוּא. טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ וְהִיא רוֹצֵצָת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ. הֵיטָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח, אִם יֵשׁ בְּדוֹפְנָה פּוֹתֵי טַפַּח, וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ אוֹ בְּבֵית אוֹ בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא. אֵינּוּ בְּדוֹפְנָה פּוֹתֵי טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ, תַּחְתֶּיהָ - טְמֵא, וְגִבְהָ וְהַבֵּית - טְהוֹר, מְפִנֵי שְׁנֵצְלַת עִם דּוֹפְנֵי שֵׁל אֶהֱל. בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא וְהַבֵּית טְהוֹר. בְּבֵית - הַכֹּל טְמֵא:

ה. הֵיטָה נִתּוּנָה תַּחַת אֶרְבָּה, שָׂאֵם תְּעֵלָה וּשְׁפָתֶיהָ נּוֹגַעוֹת בְּתַקְרָה כֹּל שֶׁהוּא, טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ וְהִיא רוֹצֵצָת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה

בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ. הֵיטָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ אוֹ בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא, שָׂאֵם תְּעֵלָה עוֹלָה וַיּוֹשְׁבַת בְּאֶרְבָּה, וְאוֹפֵצַת עַל כֹּל הָאֶרְבָּה וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ, וְהִיא רוֹצֵצָת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ. הֵיטָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ אוֹ בְּבֵית, תַּחְתֶּיהָ וְהַבֵּית - טְמֵא, תּוֹכָהּ וְגִבְהָ - טְהוֹר, בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - כְּנִגְדּוֹ עַד לְרִקְיעַ - הַכֹּל טְמֵא, שָׂאֵם תְּעֵלָה עוֹלָה וְהוֹלְכָתָּ, וְנוֹגַעַת בְּאֶרְבָּה בְּפוֹתֵי טַפַּח וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ וְהִיא רוֹצֵצָת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ:

ו. הֵיטָה גְבוּהָה טַפַּח, וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ אוֹ בְּבֵית, תַּחְתֶּיהָ וְהַבֵּית - טְמֵאִין, תּוֹכָהּ וְגִבְהָ - טְהוֹרִין, מְפִנֵי שְׁנֵצְלַת עִם דּוֹפְנֵי שֵׁל אֶהֱל. בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא, שָׂאֵם תְּעֵלָה עוֹלָה וְהוֹלְכָתָּ. בְּאֶרְבָּה, וְנוֹגַעַת בְּאֶרְבָּה בְּפָחוֹת מְפוֹתֵי טַפַּח וְטְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ וְהִיא רוֹצֵצָת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וַיּוֹרְדָתָּ:

ז. הֵיטָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ, תַּחְתֶּיהָ - טְמֵא, תּוֹכָהּ וְגִבְהָ וְהַבֵּית - טְהוֹרִין, מְפִנֵי שְׁנֵדוֹנִית כְּשִׁפּוּעֵי אֶהֱלִים. בְּתוֹכָהּ אוֹ עַל גְּבֵהָ - הַכֹּל טְמֵא, וְהַבֵּית טְהוֹר. בְּבֵית, אֵינּוּ טְמֵא אֶלָּא הַבֵּית:

ח. אֶרְבָּה שֶׁהִיא לְאֹוִיר וְכֵה פּוֹתַח טַפַּח, וְכוּזִית מִן הַמַּת נִתּוּן תַּחְתֶּיהָ, וְנִתְּנָן דְּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל טְמֵאָה, אִם יֵשׁ שֵׁם פּוֹתֵי טַפַּח - הַכֹּל טְמֵא, וְאִם לֹא - אֵינּוּ טְמֵא אֶלָּא כְּנִגְדַּת הַזֵּית מִן הַמַּת בְּלַבַּד:

ט. אֶרְבָּה שֶׁהִיא לְאֹוִיר וְאֵינּוּ כֵה פּוֹתֵי טַפַּח, וְכוּזִית מִן הַמַּת נִתּוּן תַּחְתֶּיהָ, וְנִתְּנָן דְּבָר שֶׁמְקַבֵּל טְמֵאָה מִלְּמַעְלָה, הַבֵּית - טְמֵא, וְהַמְּאֵהִיל - טְמֵא; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַמְּאֵהִיל טְהוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם טְמֵאָה קִדְמָה אֶת רִגְלוֹ, הַבֵּית - טְמֵא, וְהַמְּאֵהִיל - טְמֵא, וְאִם לֹא, הַבֵּית - טְמֵא, וְהַמְּאֵהִיל - טְהוֹר. מִקְצַת הַטְּמֵאָה בְּבֵית וּמִקְצַת כְּנִגְדַּת אֶרְבָּה, הַבֵּית - טְמֵא,

מלמטה ומצירות מלמעלה - אינו טמא
אלא כנגד הצר בלבד:

מסכת אהלות פרק שנים עשר

א. וכמה יהיה הסדק הזה? בית הלל אומר:
כל שהוא מלא חוט המשקלת. ורבי יוסי
אומר משם בית הלל: פותח טפח. אמר
רבי: תמה אני אם אמר רבי יוסי בפותח
טפח, לא אמר אלא בכזית מן המת בלבד.
טמאה מבפנים וכלים מבחוץ, אף על פי
שאין בסדק אלא כל שהוא מלא חוט
המשקלות - הרי זה מספיק:

ב. סאה כפויה על פיה, חבית כפויה על
פיה שני, שני כפיתין זה על גבי זה, ואבן
על גבי הכפיתין - מביא את הטמאה. סאה
יושבת כדרכה, וחבית יושבת כדרכה, נוד
תפוח וזר מלא תבן, כסת מלאה מטפחת,
שתי אבנים זו על גבי זו, וכפת על גבי
האבן - אין מביאות את הטמאה:

ג. כלב שאכל בשר המת ונכנס לבית, הבית
- טהור, שפל הבלועין באדם ובבהמה
בחיזה ובעופות - טהורין. הקיזן - הבית
טמא. מת, אם לא שקה במעיו, עד שהוא
חי - שלשה ימים מעת לעת. ובעופות
ובדגים - מיד. אמר רבי יהודה בן בתירא:
בדגים - מיד. ובעופות - מעת לעת. רבי
אליעזר אומר משם רבי יהודה בן בתירא:
זה וזה - מעת לעת:

ד. הדות שבבית והמנורה בתוכה, והפרח
שלה יוצא, וכפישה נתונה עליו. כמה
דברים אמורים? בשל מתכת, אבל בשל
עץ - חוצץ. רבי אליעזר ברבי יוסי אומר:
כמה דברים אמורים? בשל עץ, אבל בשל
מתכת - גטמא, ואין כלי טמא חוצץ:

ה. נסר שהוא נתון על פי הדות, וטמאה
תחתיו או על גבי כלים, שכנגד העודף,
מכאן ומכאן - טהורין, היתה כפישה ויש
לה לזבז טפח וטמאה תחתיה, הכלים
שכנגד העודף, מכאן ומכאן - טמאים. אם

והמאהיל - טמא; דברי רבי מאיר. רבי
יהודה ורבי שמעון אומרים: המאהיל
טהור. רבי יוסי אומר: אם אין בטמאה
לחלק, כגון כזית מן המת, השדרה
והגלגלת - הבית טמא. ואם לאו - הבית
טמא והמאהיל טהור:

י. שני חצאי זיתים, אחד נתון בתוך הבית,
ואחד נתון כנגד ארבה, המאהיל - טהור.
היה זה שכנגד ארבה משוף כנגד הבית,
רואין כאלו כלו נגד הבית. היה זה שהוא
נתון בתוך הבית משוף כנגד הארבה -
רואין כאלו כלו כנגד ארבה:

יא. כזית מן המת כפי העורב, והאהיל על
גבי ארבה שיש בה פותי טפח, הבית טמא.
רבי יוסי מטהר, עד שיהא בטמאה משוף
פותי טפח:

יב. יב קלל של חטאת שהוא נתון בארבה,
אם משלשל - טמא, ואם אינו משלשל -
טהור. כמה דברים אמורים? בארבה שאין
בה פותח טפח, אבל בארבה שיש בה
פותח טפח, בין משלשל ובין שאינו
משלשל - טמא. כמה דברים אמורים? של
חרס, אבל בשל עץ, בין שיש בארבה פותי
טפח, בין שאין בארבה פותח טפח בין
משלשל ובין שאינו משלשל - טמא:

יג. ארבה שבין הבית לעליה ואין בה פותח
טפח, טמאה בבית, כלים שבעליה -
טהורין. טמאה בעליה, כלים שבבית -
טהורין. כלים שכנגד הזית, רבי מטמא,
וחכמים מטהרין, שאני רואה את הקורות
כאלו הן יורדות וסותמות. דבר אחר: אין
טמאה נכנסת לאהל ואין יוצאה הימנו אלא
בפותח טפח. אמר רבי: רואה אני את
דבריהם מדברי:

יד. ארבות זו על גב זו ויש בהן פותח טפח
- הכל טמא, ואם לאו, אין טמא אלא כנגד
התחתונה בלבד. מרחיבות מלמעלה
ומצירות מלמטה, מן הצר ומלמטה -
טמא, מן הצר ולמעלה - טהור. מרחיבות

תּוֹסֶפֶת

הַשְּׁלֵם

הִיְתָה חֲלוּקָה - הִרִי הִיא כְּנֶסֶר. כָּלִים שְׁכָנְגָד הַעוֹדֵף, מִכָּאן וּמִכָּאן - טְהוּרִין :

ו. כְּתָלֵי הַבַּיִת וְכְתָלֵי הַדּוֹת שֶׁהָיוּ שׁוּיָן זֶה לָזֶה, וְטִמְאָה בֵּין בַּבַּיִת וּבֵין הַדּוֹת, כָּלִים שְׁבֻכּוֹתֵי הַבַּיִת וְשְׁבֻכּוֹתֵי הַדּוֹת - נְדוּנִים מִחֲצָה עַל מִחֲצָה. וְאִם כְּתָלֵי בַיִת רַחְבִּין מִכְתָּלֵי הַדּוֹת, וְטִמְאָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כָּלִים שְׁבֻכּוֹתֵי הַדּוֹת - טִמְאִים, וְשְׁבֻכּוֹתֵי הַבַּיִת - נְדוּנִין מִחֲצָה עַל מִחֲצָה. אִם הָיוּ כּוֹתְלֵי הַדּוֹת רַחְבִּין מִשְׁלַב בַּיִת, וְטִמְאָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כָּלִים שְׁבֻכּוֹתֵי הַדּוֹת - טְהוּרִין, שְׁבֻכּוֹתֵי הַבַּיִת - נְדוּנִין מִחֲצָה עַל מִחֲצָה :

מִסְכַּת אֶהֱלוֹת פָּרָק שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר

א. נֶסֶר שֶׁהוּא נְתוּן עַל פִּי תַנּוּר יִשָּׁן, וְטִמְאָה תַחְתּוֹ אוֹ עַל גִּבּוֹ - הַכֹּל טִמְאָה, וְהַתַּנּוּר טִמְאָה. וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי מְטַהֵר. הִיָּה רֹאשׁוֹ אֶחָד נְתוּן עַל פִּי תַנּוּר חֲדָשׁ, וְרֹאשׁוֹ אֶחָד נְתוּן עַל פִּי תַנּוּר יִשָּׁן, אוֹ שֶׁהָיוּ שְׁנַיִם יְשָׁנִים, אֶחָד מִכָּאן וְאֶחָד מִכָּאן - טִמְאִין, וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי מְטַהֵר. נֶסֶר שֶׁהוּא נְתוּן עַל פִּי תַנּוּר יִשָּׁן וּמִקַּף צְמִיד פְּתִיל, וְטִמְאָה תַחְתּוֹ אוֹ עַל גִּבּוֹ - הַכֹּל טִמְאָה, וְכַנְגָד אֲוִירוֹ שֶׁל תַנּוּר - טְהוּר. טִמְאָה כְּנַגְדֵּי אֲוִירוֹ שֶׁל תַנּוּר, כְּנַגְדוֹ עַד לְרִקְיעַ - טִמְאָה, וּבְחֲדָשׁ - הַכֹּל טְהוּר :

ב. סְרִידָה שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל פִּי תַנּוּר חֲדָשׁ, וְיִצְאָה כָּל שֶׁהוּא, וְיֵשׁ לָהּ לְזִבּוֹ טֶפֶח, טִמְאָה תַחְתּוֹ - כָּלִים שֶׁעַל גִּבָּה טִמְאִין. טִמְאָה עַל גִּבָּה - כָּלִים שֶׁתַּחְתּוֹ טִמְאִין. וְאִם הִיְתָה חֲלוּקָה, הִרִי הִיא כְּנֶסֶר, וְצָרִיכָה פּוֹתַח טֶפֶח. וּמוֹדָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּאִמְבִּטִי שֶׁעָשָׂאוֹ מִתְחֵלָה לְכַף - שֶׁהוּא מְבִיא אֶת הַטִּמְאָה :

ג. סַנְדַל שֶׁל עֲרִיסָה שֶׁפָּתַח מִמְעֻזִּיבָה - שְׁעוּרוֹ בְּפוֹתַח טֶפֶח. נִפְתַּח הַבַּיִת מֵאֲלִיו - שְׁעוּרוֹ מֵלֹא הָאֶגְרוֹף. הִיָּה הַשֵּׁיט צָף תַּחְתּוֹ כָּל שֶׁהוּא, וּמִחֲצֵי מְעֻזִּיבָה וְלִמְעָלָה, בֵּין שֵׁשׁ בּוֹ כֶּשְׁעוּר בֵּין שְׁאִין בּוֹ כֶּשְׁעוּר -

הַעֲלִיָּה טִמְאָה. מִחֲצֵי מְעֻזִּיבָה וְלִמְטָה, אִם יֵשׁ בּוֹ כֶּשְׁעוּר - הַעֲלִיָּה טִמְאָה, וְאִם לֹא - מוּנִין בּוֹ כְּדֶרֶךְ שְׁמוּנִין בַּמַּת :

ד. מִלְבָּן שֶׁהוּא מְלַבֵּן בְּפִיקוֹת - תֵּינּוֹק טִמְאָה טִמְאָת שְׁבָעָה. מְסַרְגַּ בְּחֻבָּלִים - תֵּינּוֹק טִמְאָה טִמְאָת עָרַב. הַדֶּף שֶׁל קָנִים שֶׁהוּא מְסַרְגַּ בְּחֻבָּלִים וְעִשׂוּי בְּטִיט, כֶּכֶר לוֹשָׁה בְּמֵי פְרוֹת נְתוּנָה עַל גִּבּוֹ - הִרִי זֶה מְבִיאָה וְחוֹצֵצָה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר: כָּל הַעֲגוּלִין טְהוּרִין, אִין מְבִיאִין טִמְאָה חוּץ מִעֲגוּלֵי דְבִלָּה, מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹשְׁבֵין תַּחְתּוֹתֵיהֶן בְּפִקּוּעוֹת :

ה. גִּמְלָה שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּאֲוִיר; טִמְאָה תַחְתּוֹ, כָּלִים שֶׁעַל גִּבּוֹ - טְהוּרִין. טִמְאָה עַל גִּבּוֹ, כָּלִים שֶׁתַּחְתּוֹ - טְהוּרִין. הִיָּה רַבּוּץ, טִמְאָה תַחְתּוֹ - כְּנַגְדוֹ עַד הַתְּהוּם טִמְאָה, וְעַל גִּבּוֹ - כְּנַגְדוֹ עַד לְרִקְיעַ טִמְאָה. טִמְאָה תַּחַת רִגְלָיו אוֹ עַל גִּבֵּי רִגְלוֹ, וְהִיא רוֹצֵצָה - טִמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיוֹרֶדֶת. נִתֵּן נֶסֶר עַל גִּבָּה, טִמְאָה בְּצַד זֶה, כָּלִים שֶׁבְּצַד הַשְּׁנַי - טִמְאִין :

ו. קוֹרוֹת הַבַּיִת וְהַעֲלִיָּה, שֶׁהָיוּ עֲלִינוֹת מְכֻנּוֹת כְּנַגְדֵּי הַתַּחְתּוֹנוֹת; טִמְאָה תַּחְתּוֹתֵיהֶן - תַּחְתּוֹתֵיהֶן טִמְאָה. בִּינֵיהֶן - בִּינֵיהֶן טִמְאָה, וְעַל גִּבֵּיהֶן טְהוּר. עַל גִּבֵּיהֶן - כְּנַגְדוֹ עַד לְרִקְיעַ טִמְאָה, וְתַחְתּוֹתֵיהֶן טְהוּר. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְן שֵׁשׁ בֵּהֵן פּוֹתַח טֶפֶח, אִין בֵּהֵן פּוֹתַח טֶפֶח - טִמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיוֹרֶדֶת. הָיוּ עֲלִינוֹת נִרְאוֹת סוֹתְמוֹת כְּבִין הַתַּחְתּוֹנוֹת, טִמְאָה תַּחְתּוֹתֵיהֶן, תַּחְתּוֹתֵיהֶן בִּינֵיהֶם - טִמְאָה. בִּינֵיהֶן, בִּינֵיהֶן וְתַחְתּוֹתֵיהֶן - טִמְאָה, עַל גִּבֵּיהֶן - טְהוּר. עַל גִּבֵּיהֶן - כְּנַגְדוֹ עַד הַרְקִיעַ טִמְאָה, וְתַחְתּוֹתֵיהֶן וּבִינֵיהֶן טְהוּר. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְן שֵׁשׁ בִּינֵיהֶן פּוֹתַח טֶפֶח, אִין בִּינֵיהֶן פּוֹתַח טֶפֶח, וְטִמְאָה תַּחְתּוֹתֵיהֶן - תַּחְתּוֹתֵיהֶן טִמְאָה, בִּינֵיהֶן וְעַל גִּבֵּיהֶן - טְהוּר. בִּינֵיהֶן בִּינֵיהֶן טִמְאָה אוֹ עַל גִּבֵּיהֶן כְּנַגְדֵּי תַּחְתּוֹתֵיהֶן - טְהוּר. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְן שֵׁשׁ בֵּהֵן פּוֹתַח טֶפֶח, אִין בְּהֶם פּוֹתַח טֶפֶח - טִמְאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה

י. קוברי המת שהיו עוברין ברשות הרבים, מצטרף אהליו עם אהל החלון לטמא את הבית; דברי רבי אליעזר. ורבי יהושע אומר: אין מעלין את הממוך לצרף אהל עם אהל:

מסכת אהלות פּרָק אַרְבָּעָה עָשָׂר

א. פתח שעשאו למאור - שעורו מלא המקדח. הגיפו למאור - שעורו בפותח טפח. שתי חלונות זו לפני זו, החיצונה העשויה למאור - שעורה מלא מקדח, הפנימית - פותח טפח:

ב. נטל פקק אספקלריא - שעורה מלא האגרוף. ואלו הן שירי המאור: חלון שהיה סותמו ולא היה טיט לגומרה, או שקראו חברו או שחשכה לילי שבת. ואלו הן שירי המאור: רום אצבעים על רחב אגודל. אלו הן סריגות אלו של אוצרות, רפפות אלו של אלקטאות:

ג. חלון שבין שני בתים - שעורה בפותח טפח. סתר את החיצון אף על פי שלא חשב עליה - שעורה מלא המקדח. נתן את התקרה באמצע חלון התחתון - בפותח טפח. והעליון - מלא מקדח. השפיל את הקורה מלמטה באמצע החלון, העליון בפותח טפח, והתחתון מלא מקדח. רבן שמעון בן גמליאל אומר: חלונות שבכרפים - שעורן בפותח טפח, שלא נעשה אלא לחזוק בלבד, להיות מכניסין בהן את הלוח:

ד. רבי יהודה אומר בהן שלש מדות משם רבי עקיבא: העושה לצנות, ולשמירה, ולזון את עיניו - כל שהן. להכנסת כלים, ולהוצאת כלים, לתשמיש, ולגנר - שעורו בפותח טפח. לקנה ולאספתי, בית שמאי אומרים: במלואו, ובית הלל אומרים: בפותח טפח:

ה. פחות מכזית בשור ממעט על יד רבע עצמות. פחות מעצם כשעורה ממעט על ידי כזית בשור, וכזית מן הנבלה וכעדשה

בוקעת ויורדת. היו עשויות שתי וערב, טמאה תחת אחת מהן - תחת כלן טמא ועל גביהן טהור. על גביהן - כנגדו עד הרקיע טמא, ותחתיהן טהור. במה דברים אמורים? בזמן שיש בהן פותח טפח, אין בהן פותח טפח - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ז. סאה שהיא מטה על צדה באויר - אינה מביאה טמאה תחת כלה, עד שיהא בהקף ארבעה טפחים. אם היתה גבוהה חצי טפח - עד שיהא בהקף שלשה טפחים. עמוד שהיה מטל באויר - אינו מביא טמאה תחת דופןו, עד שיהא בהקפו עשרים וארבעה טפחים. רבי יוסי אומר: עשרים וחמשה, שהיה רבי יוסי אומר: אין לה עשרים וחמשה שאין הארץ אוכלת בהן טפח. וכן הוא אומר: (ירמיה נב, כג): "ויהיו הרמנים תשעים וששה רוחה". ואומר: (שם): "כל הרמונים מאה על השבכה סביב", אי אפשר לומר "מאה שבכה", שהרי נאמר "השעים וששה", ואי אפשר לומר "השעים וששה", שפכר נאמר "מאה", אמור מעתה: ארבעה - בלועזין בכתל, ותשעים וששה - גראין מבחוץ, וקצר שבו נדון כשפועי אהליו:

ח. כזית מן המת מדבק באסקפה, רבי אליעזר מטמא את הבית, ורבי יהושע מטהר. היה נתון תחת אסקפה - נדון מחצה על מחצה לטמא את הבית; דברי רבי יעקב. אמר רבי שמעון: לא נחלק רבי אליעזר ורבי יהושע על הנתון תחת האסקפה, שהבית טהור, על מה נחלקו? על המדבק באסקפה, שרבי אליעזר מטמא את הבית, ורבי יהושע מטהר. מדבק במשקוף - הבית טמא, ורבי יוסי מטהר, עד שיהיה בטמאה משך פותח טפח:

ט. שני חזיון זה על גב זה, וטמאה בכתל שביניהן, אם היתה נראית כל שהוא לתוך אחד מהן - הוא טמא וחברו טהור, ואם לאו - נדון מחצה על מחצה:

מִן הַשְּׂרָץ אֵין מִמְעֵטִין, וְרַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אֶפְלוּ קוֹלִית שֶׁל עוֹג מִמְעֵט אֶת הַטֶּפַח. זֶה הַכָּלל אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: כָּל טִמְאָה שְׂאִינָה מִן הַמֵּת, אִו שְׁהִיא מִן הַמֵּת וְאִינָה מִצְטַרְפֶּת עִם אוֹתָהּ הַטִּמְאָה - הֲרִי זֶה מִמְעֵטֵת:

ו. עֹשִׁים שֶׁתִּלְשֹׁן וְהִנִּיחֹן בַּחלוֹן, אִו שְׁעָלוּ מֵאֲלֵיהֶן, וְהֵעוֹף שֶׁשָּׁכַן בַּחלוֹן, וְהַמְטִלִית שְׁהִיא פְחוּתָה מְשֻׁלֵּשׁ עַל שֵׁשׁ, וְהָאֵבֶר וְהַבְּשָׂר הַמְדֻלְדָּלִין בְּבִהְמָה וּבַחֲיָה וּבְעוֹפוֹת, וְהַעוֹבֵד כּוֹכְבִים, וְהַבְּהֵמָה, וּבֶן שְׁמוֹנָה, וְכִלֵי חָרָס וְהָאוֹכְלִין טְהוּרִים, וְסֹפֵר תּוֹרָה וְהַמְלַח - הֲרִי אֵלוּ מִמְעֵטִין. אֲבָל הַשֵּׁלֵג וְהַבָּרָד וְהַכֶּפּוֹר וְהַגִּלְדִּי וְהַמֵּים - אֵין מִמְעֵטִין:

ז. זִיז שְׁעַל גְּבִי הַמְּאוּר - שְׁעוּרוֹ בְרוּם אֲצָבָעִים עַל רַחֵב גּוֹדֵל. וְשְׁעַל גְּבִי מְלֵא מְקַדָּח - שְׁנִינָהּ בְּכָל שְׁהוּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: בְּמִלּוּאוֹ. זִיז שְׁעַל גְּבִי הַפֶּתַח - שְׁעוּרוֹ בְּכָל שְׁהוּא. סִתְמוּ - שְׁעוּרוֹ בְּפִתּוֹחַ טֶפַח, חֲזָרוּ וּפְתַחוּ - שְׁעוּרוֹ בְּכָל שְׁהוּא:

ח. שְׁנֵי זִיזִין זֶה עַל גְּבִי זֶה, וְהַפֶּתַח תַּחְתִּיָּהֶן, הַתַּחְתּוֹן - כָּל שְׁהוּא וְהַעֲלִיּוֹן - אֶפְלוּ לְתוֹךְ שֵׁלְשָׁה. נִדְּבָכוֹת שְׁהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר טֶפָחִים - שְׁעוּרוֹ בְּפִתּוֹחַ טֶפַח, סִתְרוּ הַתַּחְתּוֹן, אִו שְׁהִיָּה הַעֲלִיּוֹן עוֹדָף עַל הַתַּחְתּוֹן - שְׁעוּרוֹ בְּכָל שְׁהוּא:

ט. שְׁנֵי פְתָחִים זֶה עַל גְּבִי זֶה, וְהִזִּיז לְמַעְלָה מִהֶן, לְעֲלִיּוֹן - כָּל שְׁהוּא, וְלַתַּחְתּוֹן - אֶפְלוּ בְּתוֹךְ שֵׁלְשָׁה. נִדְּבָכוֹת שְׁהֵן שְׁנַיִם עֶשֶׂר טֶפָחִים - שְׁעוּרוֹ בְּפִתּוֹחַ טֶפַח, סִתְרוּ אֶת הַעֲלִיּוֹן אִו שְׁהִיָּה עוֹדָף הַפֶּתַח הַתַּחְתּוֹן, טֶפַח מִכָּאן וְטֶפַח מִכָּאן - שְׁעוּרוֹ בְּכָל שְׁהוּא. אֵימְתִי אָמְרוּ כָּל שְׁהוּא? בְּזִיז הַיּוֹצֵא, אֲבָל לְגַבְלִית - עַד שְׁהִיא בּו פִּתּוֹחַ טֶפַח. וְאִיזוֹ הִיא גַבְלִית? כָּל שֶׁמְעַקֵּם מִכָּאן וּמִכָּאן, וּמְשִׁיר מִן הָאֲמֵצֵעַ. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר: הַעֲטָרוֹת וְהַפִּיתּוּכִין וְהַצִּיּוּרִים - מִבִּיאִין אֶת הַטִּמְאָה בְּפִתּוֹחַ טֶפַח. רַבִּי אָמַר: הַחֲמִירוֹ בְּקִנְיָה יוֹתֵר מִן הַזִּיז, שְׁהַקְנָה מִטְּלָטֵל וְהִזִּיז אֵינּוּ מִטְּלָטֵל:

י. זִיז שְׁהוּא יוֹצֵא מִן הַכֶּתֵּל וְיֵשׁ בּו פִּתּוֹחַ טֶפַח, טִמְאָה תַּחְתִּיָּהֶן וְכִלִּים בְּכֶתֵל, וְעֲלֵיהֶן כַּקְּלַפַּת הַשּׁוּם - טְהוּרִין. טִמְאָה בְּכֶתֵל וְכִלִּים תַּחְתִּיָּהֶן, וְעֲלֵיהֶן כַּקְּלַפַּת הַשּׁוּם - טְהוּרִין:

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פָּרָק חֲמִשָּׁה עָשָׂר

א. טְבֵּלְאוֹת שֶׁל שֵׁשׁ חֲלֻקוֹת, זו עַל גְּבִי זו, טִמְאָה תַּחַת אַחַת מֵהֶן, וְאֶפְלוּ גְבוּהוֹת מִן הָאֲרֶץ אִמָּה - טִמְאָה בּוֹקְעַת וְעוֹלָה בּוֹקְעַת וְיִוֵּרְדַת. טְבֵּלְאוֹת נוֹגְעוֹת זו בְּזוֹ, וְשִׁלְחָנוֹת נוֹגְעוֹת זֶה בְּזֶה - מוֹנִיץ לָהֶן כְּרָדָף שְׁמוּנִין בַּמֵּת:

ב. טְבֵּלְאָ שֶׁנִּתְּנָה בְּצַד רִגְלוֹ שֶׁל שְׁלִחָן, וְטִמְאָה תַּחַת טְבֵּלְאָ, הַנוֹגֵעַ בֵּין בְּטְבֵּלְאָ וּבֵין בְּשִׁלְחָן - טִמְאָה טִמְאָת שְׁבָעָה. טִמְאָה תַּחַת הַשְּׁלִחָן, הַנוֹגֵעַ בְּשִׁלְחָן - טִמְאָה טִמְאָת שְׁבָעָה, וּבְטְבֵּלְאָ - טִמְאָה טִמְאָת עָרֵב. הַנוֹגֵעַ כְּנֶגֶד הָאֵהָל, כְּנֶגֶד הַרְבּוּעַ - טִמְאָה, שְׁלֵא כְּנֶגֶד הַרְבּוּעַ - טְהוּר. רַבִּי מְנַחֵם בְּרַבִּי יוֹסִי אָמַר: בֵּין כָּף וּבֵין כָּף טִמְאִין, מִפְּנֵי שְׁהֵן נְדוּנִין כְּקֶרֶן טְבֵּלְאָ. כִּלִּים שֶׁכְּנֶגֶד הַרְבּוּעַ - טִמְאִין, שְׁלֵא כְּנֶגֶד הַרְבּוּעַ - טְהוּרִין. רַבִּי מְנַחֵם בְּרַבִּי יוֹסִי אָמַר: בֵּין כָּף וּבֵין כָּף טִמְאִין, מִפְּנֵי שְׁהֵן נְדוּנִין כְּקֶרֶן הַטְּבֵּלְאָ:

ג. חֲבִיּוֹת שְׁהֵן מְטוֹת עַל צְדֵיהֶן בְּאִוִּיר, הוֹגְנָה שֶׁל זו בְּצַד הוֹגְנָה שֶׁל זו, וְהוֹגְנָה שֶׁל זו בְּצַד דּוֹפְנָה שֶׁל זו, גְבוּהוֹת מִן הָאֲרֶץ טֶפַח וְהוֹגְנֵיהֶן פּוֹתַח טֶפַח, טִמְאָה תַּחְתִּיָּהֶן - תַּחְתִּיָּהֶן וְעַל גְּבִיהֶן טִמְאָה. עַל גְּבִיהֶן - עַל גְּבִיהֶן וְתַחְתִּיָּהֶן טִמְאָה, וְתוֹכֵיהֶן טְהוּר. גְבוּהוֹת מִן הָאֲרֶץ טֶפַח, וְאֵין בְּהוֹגְנֵיהֶן פּוֹתַח טֶפַח, וְטִמְאָה תַּחַת אַחַת מֵהֶן - תַּחְתִּיָּה וְעַל גְּבִיהָ טִמְאָה. עַל גְּבִיהָ - עַל גְּבִיהָ וְתַחְתִּיהָ טִמְאָה, וְתוֹכָהּ טְהוּר. בְּמָה דְּבָרִים אָמְרוּרִים? בְּטְהוּרוֹת, אֲבָל אִם הָיוּ טִמְאוֹת, אִף עַל פִּי שְׂאִין גְבוּהוֹת מִן הָאֲרֶץ טֶפַח, טִמְאָה תַּחַת אַחַת מֵהֶן - בְּלֵן טִמְאוֹת:

ד. בֵּית שֶׁחֲצָצוּ בְּנִסְרִין, אִו בִּירֵיעוֹת, מִן הַצְּדָדִין אִו מִן הַקּוֹרוֹת, טִמְאָה בְּכֶתֵל הַחֲצִיץ

- כלים שבחצץ טמאין, ושכפתל מאחוריו, ושכמעזיבה מעל גביו - נדונין מחצה על מחצה. אם יש שם ארבעה טפחים - בטל הכתל. רבי אומר: האומר טפח - אינו אומר ארבעה טפחים, האומר ארבעה טפחים - אינו אומר טפח. חצצו מארצו וטמאה בחצץ - כלים שבבית טמאין. טמאה בבית, כלים שבחצץ, אם יש בחצץ במקומן טפח על טפח - טהורין, ואם לאו - טמאין. ושברקע - טמאין. טמאה ברקע - כלים שבחצץ ושכבית טמא:

ה. בית שהוא מלא תבן, ואין בינו לבין הקורות פותח טפח, וטמאה מבפנים, כל שכנגד יציאת הטמאה במלואו של פתח - טמא, ובאכסדרה - אינו טמא אלא כנגד הקורות ולחוץ:

ו. גל של צרורות וכן פרי של תבואה וטמאה בתוכו - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. ואם יש במקום הטמאה טפח על טפח על רום טפח - הרי הוא כקבר סתום ומטמא מכל סביביו. ואיזה הוא חצר הקבר? זו הגת שהמערות פתוחות לתוכו, אם יש בה כשעור - הנכנס לתוכה טהור, ואם לאו - הנכנס לתוכה טמא. במה דברים אמורים? בזמן שאינה פתוחה לאויר, אבל בזמן שפתוחה לאויר, אפלו אין מרחק מן השקוף אפלו כל שהוא - טהור, ובלבד שלא יגע בשקוף:

ז. גל של צרורות שעשאו גולל לקבר, הנוגע עד ארבעה טפחים - טמא; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: אין טמא אלא הסדר הפנימי, צורכו של קבר. אמר רבי: נראין דברי רבי יהודה בזמן שאינו עתיד לגוד, ודברי חכמים בזמן שהוא עתיד לגוד:

ח. חבית שהיא מלאה משקין טהורין ומקפת צמיד פתיל ועשאה גולל לקבר, אמר רבי אלעזר ברבי שמעון: בזו בית שמאי מטמאין ובית הלל מטהרין. אמרו בית שמאי לבית הלל: וכי מה עלול לקבל

טמאה אדם או משקין? אמרו להן: משקין, אמרו להן: וכי מה אדם שאינו עלול לקבל טמאה, כיון שנגע בו נטמא, משקין שבתוכה אינו דין שיהיו טמאין? אמרו להן בית הלל: אי אתם מודים בטהור שבלע טבעת טהורה ונכנס לאהל המת, שאף על פי שטמא טמאת מת שהטבעת טהורה?! אמרו להן בית שמאי: לא! אם אמרתם בטבעת שאינה מטמאה במשא הזב, תאמרו במשקין שטמאין במשא הזב?! אמרו להן בית הלל: אנו דנין טמאת שבעה מטמאת שבעה, ואתם דנין טמאת שבעה מטמאת ערב, מוטב לדון טמאת שבעה מטמאת שבעה, מלדון טמאת שבעה מטמאת ערב. דבר אחר: אדם הנוגע במת - מטמא כלים, וכלים הנוגעים במת - מטמאין אדם. אדם הנוגע במת - מטמא כלי חרס, וכלי חרס הנוגע במת - מטמאין אדם, והלא דברים קל וחמר, ומה אדם שהוא מטמא מן המת, ומן הנוגע במת, לטמא את הנוגע בו, מציל על מה שבתוכו, כלי חרס שאינו מטמא מן המת ומן הנוגע במת לטמא את הנוגע בו, אינו דין שיציל על מה שבתוכו? אמר רבי שמעון: לא היינו זקוקין לדחק לך, במקום שאדם מטמא, משם משקין מטמאין. במקום שהמשקין מצילין, משם אדם מציל. היכן אדם נטמא? בגלוי, אף משקין בגלוי נטמאים. היכן משקין מצילין? בפנים, אף אדם שנתנו בפניו, והקיפו צמיד פתיל, ועשאו גולל לקבר - טהור:

ט. כל המטלטלין מביאין את הטמאה בעבי המודע. אמר רבי טרפון: אקפח את בני שהלכה זו מקפחת, איני יודע חזינינו של דבר מה הוא, אלא ששמע השומע וטעה. ומעשה באחד שהיה עובר ומרדע על כתפו, והאהיל צדו אחד על הקבר, וטמאוהו משום שהאהיל על המת, והשומע שמע וטעה. אמר רבי יהודה: מעשה באחד שהיה חורש ונער את

לְהֵן תְּבוּסָה וְאִין לְהֵן שְׁכוּנַת קְבוּרוֹת. מַעֲשֵׂה בְרַבִּי יִשְׁכָּב שְׁבָדָק, וּמִצָּא שְׁנַיִם בַּתְּחִלָּה וְאַחַד יָדוּעַ, עָשָׂה לְהֵן שְׁכוּנַת קְבוּרוֹת. כְּשָׁבָא אֶצֶל רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר לוֹ: כָּל מַה שִּׁיִּגְעַת - לְרִיק יִגְעַת, אִף אַתָּה הֵייתָ צְרִיף לְבִדּוּק כָּל קְבָרֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיְדוּעִין, וְלֹא אָמְרוּ אֶלָּא הַמוֹצָא שֶׁלֹּשׁ כַּתְּחִלָּה:

ג. מִצָּא אֶחָד בְּצַד רִשּׁוֹת הַרְבִּים מִכָּאן, וְשְׁנַיִם בְּצַד רִשּׁוֹת הַרְבִּים מִכָּאן - בּוּדָק מִכָּאן וּמִכָּאן, וּמִנִּיחַ אֶת רִשּׁוֹת הַרְבִּים. אֶחָד בְּצַד גְּדֵר מִכָּאן, וְשְׁנַיִם בְּצַד גְּדֵר מִכָּאן, בּוּדָק מִכָּאן וּמִכָּאן, וְאִין צְרִיף לְבִדּוּק מְקוֹם הַגְּדֵר, לְהִיּוֹת בּוֹנֵה עַד שְׁמַגִּיעַ לְסֻלַּע אוֹ לְבַתְּוֹלָה. וְאִיזוֹ הִיא בַּתְּוֹלָה? כָּל שְׁמַעֲלָה רְשִׁישִׁים וְאִין עֲפָרָה תַּחֲנוּחַ. בְּדָק וְהִגִּיעַ לְמַיִם - הָרִי זֶה בַּתְּוֹלָה. בְּדָק וּמִצָּא שֵׁם חֶרֶס - אִין זֶה בַּתְּוֹלָה: הַבּוּדָק, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: בּוּדָק שְׁתַּיִם וּמִנִּיחַ אִמָּה, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: בּוּדָק אִמָּה וּמִנִּיחַ אִמָּה; דְּבַרֵי רַבִּי יַעֲקֹב. וְחַכְמַיִם אוֹמְרִים: בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: בּוּדָק אִמָּה וּמִנִּיחַ אִמָּה, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: בּוּדָק אִמָּה וּמִנִּיחַ שְׁתַּיִם:

ד. הַמוֹצָא אֶת הַעֲפָר מִמְּקוֹם הַטְּמָאָה - אוֹכֵל בְּדַמְעוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: צוּבֵר עֲפָרָה שֶׁל זֶה עַל גְּבִי עֲפָרָה שֶׁל זֶה. וְרַבּוּתֵינוּ אוֹמְרִים: עֲפָרָה טְהוּרָה. הַבּוּדָק - אוֹכֵל בְּדַמְעוֹ. מִפְּקַח אֶת הַגֵּל - אִין אוֹכֵל בְּדַמְעוֹ. שְׁאֵלוּ תַלְמִידָיו אֶת רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי: בּוּדָק מַהוּ שְׂיֵאכֵל? אָמַר לְהֵן: אִינוֹ אוֹכֵל. אָמְרוּ לוֹ: לְמַדְתָּנוּ רַבְּנוּ שְׂיֵאכֵל! אָמַר לְהֵם: פָּה אִמְרַתְּם! אִם מַעֲשֵׂה שְׁעִשׂוּ יָדֵי וְרֵאוּ עֵינַי וְשִׁכַחְתִּי, מַה שֶּׁשְּׁמַעוּ אֲזַנַי עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה. וְלֹא שְׁלֵא הִיָּה יוֹדַע, אֶלָּא שְׁהִיָּה מְבַקֵּשׁ לְזַרְזוֹ אֶת הַתְּלַמִּידִים. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: אֶת הַלֵּל הַזֶּקֶן שְׁאֵלוּ, וְלֹא שְׁלֵא הִיָּה יוֹדַע, אֶלָּא שְׁהִיָּה מְבַקֵּשׁ לְזַרְזוֹ אֶת הַתְּלַמִּידִים. שְׁהִיָּה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: הַשּׁוֹנֵה וְאִינוֹ עֹמֵל דּוֹמָה לְזוֹרַע וְאִינוֹ קוֹצֵר, וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה וּמְשַׁכַּחָה דּוֹמָה לְאִשָּׁה

הַמְּחַרְשָׁה, וְנִמְצָאת גְּלַגְלַת אַחַת דְּבוּקָה לְמַחְרָשָׁה מִשׁוּם שֶׁהִסִּיט אֶת הַמֵּת, וְשָׁמַע הַשּׁוֹמֵעַ וְטָעָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַעֲשֵׂה בְּאֶחָד שְׁחָרַשׁ וְנִעַר אֶת הַמְּחַרְשָׁה וְנִמְצָאת גְּלַגְלַת שְׁלֵמָה דְּבוּקָה בַּמְּחַרְשָׁה, וְטַמְאוּהוּ מִשׁוּם שֶׁהִסִּיט אֶת הַמֵּת, וְהַשּׁוֹמֵעַ שָׁמַע וְטָעָה:

י. הַמְּרַדֵּעַ שֶׁנִּתְּנוּ עַל גְּבִי בְּהֵמָה, וְרֵאוּ אֶחָד נִתְּנוּ עַל גְּבִי הַמֵּת, וְרֵאוּ אֶחָד נִתְּנוּ עַל גְּבִי אָדָם, וְרֵאוּ אֶחָד נִתְּנוּ עַל גְּבִי הַמֵּת וְרֵאוּ אֶחָד נִתְּנוּ עַל גְּבִי כְּלָיִם - טְהוּרִין, וְלֹא אָמְרוּ אֶלָּא אָדָם הַנוֹשֵׂא בְּלִבָּד:

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פָּרָק שֵׁשֶׁ עָשָׂר

א. הַתְּלוּלוֹת הַקְּרוּבוֹת, בֵּין לְעִיר בֵּין לְדֶרֶךְ, אֶחָד חֲדָשׁוֹת וְאַחַד יְשׁוּנוֹת - טְמֵאִין, מִפְּנֵי שֶׁהַנְּשִׁים קוֹבְרוֹת שָׁם נְפִלְיָהֶן, וּמִפְּנֵי שְׁחִין - אִבְרִיָּהֶן. וְהַרְחוּקוֹת, חֲדָשׁוֹת - טְהוּרוֹת. יְשׁוּנוֹת - טְמֵאוֹת, שְׁאֵנִי אוֹמֵר: שְׁמָא הִיָּה שָׁם דֶּרֶךְ אוֹ עִיר. וְאִיזוֹ הִיא תְּלוּלוֹת? זֶה תְּלוּלוֹת עֲפָר שֶׁעַל גְּבִי בְּקוֹעַ, הַמַּאֲהִיל עַל מִקְצָתָה טְמֵא, וְאִין צְרִיף לּוֹמַר כְּנֶגֶד כָּלָה. עֲפָרָה טְמֵאָה מִשׁוּם עֲפָר תְּלוּלוֹת. חֲתַר מִמֶּנָּה עֲפָר וְסִמְכוּ לָהּ - אִין בּוֹ מִשׁוּם עֲפָר תְּלוּלוֹת, שְׁהִיָּתָה טְמֵאָה וְנִטְהָרָה - הָרִי זֶה טְהוּרָה, וְאִינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׁמָא נְטֵמָאת:

ב. אֶחָד הַמוֹצָא שְׁלֹשָׁה מֵתִים, וְאַחַד הַמוֹצָא שְׁלֹשָׁה כּוֹכִין, וְאַחַד הַמוֹצָא כּוּף בְּקוֹעַ וּמְעָרָה. מִצָּא עֲשָׂרָה וְאִין בִּינֵיהֶן מְאַרְבַּע אַמּוֹת וְעַד שְׁמוֹנֵה אַמּוֹת - יֵשׁ לְהֵם תְּבוּסָה, וְאִין לְהֵן שְׁכוּנָה קְבוּרוֹת; דְּבַרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. וְחַכְמַיִם אוֹמְרִים: רוּאָה אֶת הָאֲמִצְעִיִּים כְּאֵלוּ אֵינָן, וְהַחִיצוֹנִים מְצַטְרְפִין מְאַרְבַּע אַמּוֹת וְעַד שְׁמֹנֵה. מִצָּא רֵאוּ שֶׁל זֶה בְּצַד מְרַגְלוֹתָיו שֶׁל זֶה, וְרֵאוּ שֶׁל זֶה בְּצַד מְרַגְלוֹתָיו שֶׁל זֶה - יֵשׁ לְהֵן תְּבוּסָה וְאִין לְהֵן שְׁכוּנַת קְבוּרוֹת. וְהַחֶסֶר, אִין לוֹ תְּבוּסָה, וְאִין לוֹ שְׁכוּנַת קְבוּרוֹת. וְאִי זֶהוּ חֶסֶר? רַבִּי אוֹמֵר: כְּדִי שִׁינְטִיל מִן הַחַי וְיָמוּת. מִצָּא שְׁנַיִם בַּתְּחִלָּה וְאַחַד יָדוּעַ - יֵשׁ

שׂוֹלֵדָת וְקוֹבְרָת. רַבִּי עֲקִיבָא אָמַר: זִמְרָה בְּהַתְּדַרְיָה, זִמְרָה:

פֶּתַח אֶחָד לְצַפּוֹן, וּפֶתַח לוֹ פֶּתַח אַחֵר לְדָרוֹם - טַהַר דְּרוֹמֵי אֶת הַצַּפּוֹנִי:

מִסְכַּת אֶהְלוֹת פֶּרֶק שְׁבַעַה עָשָׂר

א. הַחֹרֵשׁ אֶת הַקֶּבֶר - הָרִי זֶה עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס, מֵאָה אִמָּה לְכָל רוּחַ. הַחֹרֵשׁ עַל גְּבִי הַקֶּבֶר, וְכֵן הַחֹרֵשׁ עַל גְּבִי הָאֶרֶץ, אֶפְלוּ מִשְׁקַע בְּרַבִּידִין וּבְאֲבָנִים, וְאֶפְלוּ עַל גְּבִי רוּם שְׁתֵּי קוֹמוֹת - הָרִי זֶה עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס. אֵין לָךְ שְׁעוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס אֲלֵא הַחֹרֵשׁ אֶת הַקֶּבֶר בְּלַבַּד. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר: אִף אֶת הַתְּלוּלִיּוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: בְּמָה דְבָרִים אָמוּרִים? בְּמוֹרִיד, אֲבָל בְּמַעֲלָה - אֵינוֹ עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס:

ב. שְׁלֹשָׁה כְּרִשְׁיָנִין שְׂאֵמְרוּ, הִנְתַּנְוִין כְּדָרְכָן בְּמִקּוֹם יָבֵשׁ, אֲבָל לֹא בְּמִקּוֹם הַטֵּינָה, וְהַחֹרֵשׁ בִּשְׂדֵה קֶשְׁשִׁין וּבִשְׂדֵה מְדָרוֹן - הָרִי זֶה עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס, הַבוֹנֶה עַל גְּבִי טְהוֹר, וְהַזּוֹרֵעַ עַל גְּבִי טְהוֹר. רַבִּי מֵאִיר אָמַר: הַחֹרֵשׁ מְלַטִּמָּא - הָרִי זֶה עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס:

ג. הַשְּׁתַּפִּים, וְהָאֲרִיסִין, וְהָאֶפּוֹטְרוֹפִין - אֵין עוֹשִׂין בֵּית הַפֶּרֶס. הַחֹרֵשׁ מִתּוֹךְ שְׁלוֹ וּמִתּוֹךְ שֵׁל חֲבָרוֹ - שְׁלוֹ עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס, וְשֵׁל חֲבָרוֹ אֵין עוֹשֶׂה בֵּית הַפֶּרֶס, אֲבָל עוֹלָה הוּא בְּמִדַּת בֵּית הַפֶּרֶס:

ד. חֲזֻקַת נְפֹשׁוֹת שְׁבָאֲרָן יִשְׂרָאֵל - טְהוֹרִים, חוּץ מִן הַמְצִינֹת בְּלַבַּד. שְׂדֵה שְׁמִחֻזְקִין בְּהַ שְׁהִיא בֵּית הַפֶּרֶס, אֶפְלוּ הִיא בֵּת אַרְבַּעַת כּוֹרִין, אֶפְלוּ הִיא מְשׁוּכָה מִמִּקּוֹם הַטְּמֵאָה, וְאֶפְלוּ טְהוֹרָה מִקִּיפְתָּהּ מֵאַרְבַּעַת רוּחוֹתֶיהָ - הָרִי זֶה בְּחֻזְקַת בֵּית הַפֶּרֶס:

ה. שְׁתֵּי שְׂדוֹת שֵׁל בֵּית הַפֶּרֶס זוֹ עַל גְּבִי זוֹ, וְשֵׁטְפוֹ גְּשָׁמִים שְׁלֹשָׁה טַפְחִים מִן הָעֲלוּיָנָה לְתַחְתּוֹנָה - שְׁתֵּיהֶן טְמֵאוֹת. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: אִף עַל פִּי שְׂאֵין פֶּתַחָה שֵׁל עֲלֵיהָ מְכֻן כְּנָגֵד שֵׁל בֵּית עֲלֵיהָ - טְהוֹרָה:

ו. בֵּית הַפֶּרֶס שֶׁטְהוֹרוֹ - הָרִי זֶה טְהוֹר. וְצָרִיךְ לַעֲמֹד עַל גְּבִי שְׁנֵי תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים.

ה. נִמְצְאָתָא אִמְרָה: שְׁלֹשׁ קְבָרוֹת הֵן, קְבַר הַנְּמָצָא - מְפָנִין אוֹתוֹ, פְּנוּהוּ - מְקוֹמוֹ טְהוֹר וְאֶסוּר בְּהִנְאָה. קְבַר הַמַּזִּיק אֶת הַרְבִּים - מְפָנִין אוֹתוֹ. פְּנוּהוּ - מְקוֹמוֹ טְהוֹר וּמִתַּר בְּהִנְאָה. קְבַר הַיְדוּעַ - אֵין מְפָנִין אוֹתוֹ, פְּנוּהוּ - מְקוֹמוֹ טְמֵא וְאֶסוּר בְּהִנְאָה. שְׂדֵה שְׁנֵאֵר קְבַר בְּתוּכָה - טְמֵא. בְּדָק וּמְצָא בְּהַ קְבַר, הַנִּכְנָס לְתוּכָה טְהוֹר, שְׂאֵנִי אָמַר: הַקֶּבֶר שְׂאֵבֵד הוּא הַקֶּבֶר הַנְּמָצָא. בְּדָק וּמְצָא בְּתוּכָה שְׁלֹשׁ קְבָרוֹת, הַנִּכְנָס לְתוּכָה טְהוֹר, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שְׂמָא שְׂכוֹנַת קְבָרוֹת הֵן. הַמְּפָנָה קְבַרוֹ לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים וְהַלֵּךְ לְשֵׁם אָדָם - מְפָנָה עֵצִים עֵצִים וְהַכֵּל טְהוֹר. מִי שֶׁנִּפְתַּח קְבַרוֹ בְּתוֹךְ שְׂדֵהוּ - מְפָנָה עֵצִים עֵצִים וְהַכֵּל טְהוֹר. מַעֲשֶׂה בִּיהוּדָה וְהַלֵּל אֲחִיו בְּנֵיוֹ שֵׁל רַבִּין גְּמְלִיאֵל, שְׁהִיוּ מְהַלְכִים בְּתַחֲסוּם עֲכוּ, וּמְצָאוּ אָדָם אֶחָד שֶׁנִּפְתַּח קְבַרוֹ בְּתוֹךְ שְׂדֵהוּ, אָמַר לוֹ: לְקַט עֵצִים עֵצִים וְהַכֵּל טְהוֹר:

ו. פֶּרְסָא שְׁמֵטִילִין לְתוּכָה הָרוּגִין - מְלַקֵּט עֵצִים עֵצִים וְהַכֵּל טְהוֹר, וְהַנִּקְבֵּר שְׁלֵא בְּרֵשׁוֹת - אֵין לוֹ תְּבוּסָה וְאֵין לוֹ שְׂכוֹנַת קְבָרוֹת. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמְלִיאֵל אָמַר: הַנְּפִלִים אֵינֵן קוֹנִין אֶת הַקֶּבֶר וְאֵין לוֹ תְּבוּסָה, וְהַנִּקְבֵּר שְׁלֵא בְּרֵשׁוֹת יֵשׁ לוֹ תְּבוּסָה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: בּוֹר שְׁמֵטִילִין בּוֹ נְפִלִים - טְהוֹר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַעֲשֶׂה בְּשִׁפְחָתוֹ שֵׁל מְסִיק אֶחָד בְּרַמּוֹן שֶׁהִטִּילָה נֶפֶל לְבוֹר, וּבָא כֹּהֵן וְהִצִּיץ בּוֹ לַיְדַע מַה הַפִּילָה, וּבָא מַעֲשֶׂה לְפָנֵי חֲכָמִים, וְטְהוֹרוֹהוּ, מְפָנִי שְׁחַלְדָּה וּבְרַדְלִים מְצוּיִין שֵׁם וְגוֹרְרִין אוֹתוֹ:

ז. קְבַר שְׁסֵתָם פֶּתַחוּ - מְטַמֵּא כָּל סְבִיבֵיו. פֶּרֶץ אֶת פְּצִימֵיו וְחָזַר וְסִתְמוּ - מְטַמֵּא אֶת סְבִיבֵיו. נִפְרָצָה בּוֹ פֶּרָצָה אַחַת שֵׁל אַרְבַּעַה טַפְחִים, בֵּין מְלַמְעָלָה בֵּין מְלַמְטָה - אֵינוֹ טְמֵא אֲלֵא כְּנָגֵד הַפֶּרָצָה בְּלַבַּד. הִיא לוֹ

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: לֹא נִחְלְקוּ רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר וְחַכְמִים עַל עֶפֶר שֶׁהוּא בֵּא מִבֵּית הַפְּרָס בֵּירָק - שֶׁהוּא טְהוֹר, עַד שִׁיְהֵא בְּמָקוֹם אֶחָד כְּחוֹתֵם הַמַּרְצוּפִין, עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל עֶפֶר הַבָּא מֵאֶרֶץ הָעַמִּים בֵּירָק, שֶׁרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים: מַצְטָרֵף, וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֵין מַצְטָרֵף, עַד שִׁיְהֵא בְּמָקוֹם אֶחָד כְּחוֹתֵם הַמַּרְצוּפִין:

ז. הַמְבִיא אַרוֹנוֹת וְתַנּוּרִים, וְסִפְלִין וְכֵלֵי חֵרֶשׁ מִחוּצָה לְאֶרֶץ לְאֶרֶץ, עַד שֶׁלֹּא הוֹסְקוּ - טְמֵאִין מִשּׁוֹם אֶרֶץ הָעַמִּים, וְטְהוּרִין מִשּׁוֹם כְּלֵי חֵרֶס. הוֹסְקוּ - טְמֵאִין מִשּׁוֹם כְּלֵי חֵרֶס, וְטְהוּרִין מִשּׁוֹם אֶרֶץ הָעַמִּים. נִמְצְאָתָא אִתָּהּ אוֹמֵר: בְּשַׁעַה שֶׁהֵן טְמֵאִין מִשּׁוֹם אֶרֶץ הָעַמִּים - טְהוּרִין מִשּׁוֹם כְּלֵי חֵרֶס. וּבְשַׁעַה שֶׁהֵן טְמֵאִים מִשּׁוֹם כְּלֵי חֵרֶס - טְהוּרִין מִשּׁוֹם אֶרֶץ הָעַמִּים:

ח. הַבִּיא עֶפֶר מִמָּקוֹם הַטְּמֵאָה וְגָבְלוּ בְּמָקוֹם הַטְּהוּרָה אוּ מִמָּקוֹם הַטְּהוּרָה וְגָבְלוּ בְּמָקוֹם הַטְּמֵאָה, אֶפְלוּ עַל גְּבֵי הַסֹּלַע - טְמֵא. הִלְכִין לְבָנִים מִבֵּית הַפְּרָס מִמָּקוֹם הַטְּמֵאָה - טְמֵא, וּמִמָּקוֹם הַטְּהוּרָה - טְהוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: לְבָנָה מִבֵּית הַפְּרָס, אֶפְלוּ מִמָּקוֹם הַטְּמֵאָה - טְהוֹר, שֶׁלֹּא אָמְרוּ גּוֹשׁ אֵלֶּא כְּבָרֵינוּ. עֶפֶר בֵּית הַפְּרָס, שֶׁשְׁחִין בּו גִּגוֹת וְתַנּוּרִין - טְהוֹר, מִפְּנֵי שְׂבָטֵל:

ט. בֵּית הַפְּרָס שֶׁעָשָׂה בּו אֶשְׁפָּה גְבוּהָה שֶׁלְּשָׂה טְפָחִים, וְיָכוֹל לְהִסִּיטֵן - טְהוֹר. עֲקָרָה מִמָּקוֹמָה - טְמֵא. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְטַהֵר. בֵּית הַפְּרָס שֶׁרָצְפוּ בְּרַבִּידִים וּבְאֲבָנִים שְׂאִין יָכוֹל לְהִסִּיטֵן - טְהוֹר. עֲקָרוּ מִמָּקוֹמֵן - טְמֵא. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְטַהֵר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: בֵּית הַפְּרָס שֶׁנִּבְשָׂו בְּגִבְשׁוֹשִׁין שְׂאִין יָכוֹל לְהִסִּיטֵן - טְמֵא. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוֹם רַבִּי שְׁמַעוֹן: עֲזָקוּ - אֵין לָךְ בְּדִיקָה גְדוּלָה מִזּו! הִלֵּךְ בְּבֵית הַפְּרָס לְמִטָּה מְשֻׁלֶּשׁ, וְהוֹצִיא מִשֵּׁם עֶפֶר - טְהוֹר:

י. הִלֵּךְ בֵּית הַפְּרָס זֶה - לֹא יִהְיֶה בְּבֵית הַפְּרָס אַחֵר, וְאֵם הִלֵּךְ - טְהוֹר. בָּצַר בֵּית

הַפְּרָס זֶה - לֹא יִבְצַר בֵּית הַפְּרָס אַחֵר. וְאֵם בָּצַר - טְמֵא; אִלוּ דְבַרֵּי בֵּית הַלֵּל:

יא. הַשּׁוֹרֵף אֶת הַקֵּשׁ וְאֶת הָעֵצָה - שׁוֹרְפוּ בְּמָקוֹמֵן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שׁוֹרְפוּ חוּצָה לָהּ. וְכֵן הִיָּה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׂדֵה שְׂאֵבֵד בַּה קָבֵר - אֵין נִשְׁעַת כָּל נֹטַע וְאֵין נִזְרַעַת כָּל זֵרַע, וְחוּפְרִין בְּתוֹכוֹ לִירֵק, וְאֵין מְקַיְמִין בְּתוֹכָהּ. מִזִּין וְטוֹבְלִין, וְאֵין נוֹטְעִין בְּתוֹכָהּ מִקְשָׁאוֹת וּמְדַלְעוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא לְהַרְגִיל רַגְלֵי אָדָם לְשֵׁם:

יב. שֶׁלֹּשׁ בֵּית הַפְּרָס הֵן, שְׂדֵה שְׁנַחֲרֵשׁ בַּה קָבֵר, שְׂדֵה שְׂאֵבֵד קָבֵר בְּתוֹכָהּ, שְׂדֵה כּוֹכִין. וְאִיזוּ הֵיא הִיא שְׂדֵה כּוֹכִין? כָּל שְׁחוּפֵר בְּאֶרֶץ וּמְבַלִּיעַ אֶת הַכּוֹכִין לְעֻדְדִין. מְצָא שְׂדֵה מְצִינָתָא, וְאֵין יָדוּעַ מַה טִּיבָהּ, אִם יֵשׁ שֵׁם אֵילָן - בְּיָדוּעַ שְׁנַחֲרֵשׁ קָבֵר בְּתוֹכָהּ. אֵין שֵׁם אֵילָן - בְּיָדוּעַ שְׂאֵבֵד קָבֵר בְּתוֹכָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּמַה דְּבָרִים אָמְרִים? בְּזֵמַן שִׁישׁ שֵׁם וְזָקֵן אֶחָד אוּ תַלְמִיד חָכֵם אֶחָד, שְׂאִין כָּל אָדָם בְּקִיאִין בְּכַף. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: חֲזָקַת עֲצָמוֹת הַמְּכַסִּין - הֵרִי הֵן שֶׁל אָדָם, עַד שִׁיּוֹדַע שֶׁהֵן שֶׁל בְּהֵמָה. מְגַלִּין - הֵרִי הֵן שֶׁל בְּהֵמָה, עַד שִׁיּוֹדַע שֶׁהֵן שֶׁל אָדָם, מוֹדִין בֵּית שְׂמַאי לְבֵית הַלֵּל: אֵין בּוֹדְקִין לְתַרוּמָה, אֵלֶּא תְּשָׁרֵף:

כ"ד

עצרתו אמונה
בזו מיון טויר?

IDFA: 8462765654

יא, מיטן איבערשטנ'ס הילף!

סיונט אויך אויף עס צו
באקומען וועכנטליך
אויף די פאסט

רופט אדער טעקסט:

718-387-2691

אנעיל צו:

subscribe@kerenhadfusa.org

<p>15</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>יב 12</p>	<p>עלות השחר _____ 6:38 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:43 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:45 שקיעה _____ 8:16 בבלי: ב"ב פב • ירושלמי: יומא ד • תוספתא: אהלות יא נ"ך: נחום א-ב • רמב"ם: פסולי המוקדשין ט</p>
<p>16</p>	<p>שני Monday</p>	<p>יג 13</p>	<p>עלות השחר _____ 6:39 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:46 שקיעה _____ 8:15 בבלי: ב"ב פג • ירושלמי: יומא ה • תוספתא: אהלות יב נ"ך: נחום ג - חבקוק א • רמב"ם: פסולי המוקדשין י</p>
<p>17</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>יד 14</p>	<p>עלות השחר _____ 6:39 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:46 שקיעה _____ 8:13 בבלי: ב"ב פד • ירושלמי: יומא ו • תוספתא: אהלות יג נ"ך: חבקוק ב-ג • רמב"ם: פסולי המוקדשין יא</p>
<p>18</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>טו 15</p>	<p>עלות השחר _____ 6:40 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:46 שקיעה _____ 8:11 בבלי: ב"ב פה • ירושלמי: יומא ז • תוספתא: אהלות יד נ"ך: צפניה א-ב • רמב"ם: פסולי המוקדשין יב</p>
<p>19</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>טז 16</p>	<p>עלות השחר _____ 6:41 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:44 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:46 שקיעה _____ 8:10 בבלי: ב"ב פו • ירושלמי: יומא ח • תוספתא: אהלות טו נ"ך: צפניה ג - חגי א • רמב"ם: פסולי המוקדשין יג</p>
<p>20</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>יז 17</p>	<p>עלות השחר _____ 6:42 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:45 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:46 שקיעה _____ 8:08 בבלי: ב"ב פז • ירושלמי: יומא ט • תוספתא: אהלות טז נ"ך: חגי ב - זכריה א • רמב"ם: פסולי המוקדשין יד</p>
<p>21</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>יח 18</p>	<p>כי תבוא, פרק ג-ד</p> <p>עלות השחר _____ 6:43 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:45 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:46 שקיעה _____ 8:06 בבלי: ב"ב פח • ירושלמי: יומא י • תוספתא: אהלות יז נ"ך: זכריה ב-ג • רמב"ם: פסולי המוקדשין טז</p>

ווער עס איז זוכה צו זיין ביי אן אמת'ן צדיק אויף ראש השנה, דעמאלט וואו דער מענטש קוקט ווערט די לופט דארט אזוי ווי די לופט פון ארץ ישראל.
 (ספר המדות אות ארץ ישראל חלק ב' סימן ז)